

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MARK TWAIN

**İNSAN, KENDİNDE
OLMAYANI ARAR**

aforizmalar

İNSAN, KENDİNDE
OLMAYANI ARAR
MARK TWAIN

Aylak Adam: Aforizma

© 2017 Aylak Adam Kültür Sanat Yayıncılık

ISBN: 978-605-9691-85-7

Sertifika No: 35073

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. Basım: Ağustos 2017

Yayın Yönetmeni: Kaya Tokmak io lu

Mizanpaj: Ula  Kantemir

  Baskı ve Cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Davutpaşa Cad. Eminta  K zım Dinçol San. Sit. No: 81/25-26

Topkapı- stanbul

Telefon: (0212) 613 17 33

Sertifika No: 33837

Aylak Adam Kültür Sanat Yayıncılık Tic. Ltd.  ti.

Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. Fera  Han No:16/22 Fatih/ stanbul

Tel: (0542) 586 7961

bilgi@aylakadamyayinlari.com

aylakadamyayinlari.com

facebook.com/aylakadamyayinlari

twitter.com/aylakadamyayin

MARK TWAIN (30 Kasım 1835 – 21 Nisan 1910): Amerikalı yazar, hicivci, yayıncı ve   retmendir. Twain, Halley KuyrukluYıldızının geçişinden kısa süre sonra doğmuştur ve kuyrukluYıldızın ikinci geçişiyle birlikte onun da “gideceğini”  ng rm  ; kuyrukluYıldızın ikinci kez geçtiği günün ertesini ölmüştür. *Tom Sawyer’ın Maceraları* ve sonradan “Büyük Amerikan Romanı” olarak anılacak *Huckleberry Finn’in Maceraları* adlı kitapların yazarıdır. Nüktedan ve hiciv dolu üslubu hem ele tirmenlerden hem de  a da ı olan yazarlardan büyük övgü almıştır.

İNSAN, KENDİNDE OLMAYANI ARAR

MARK TWAIN

aforizmalar

çeviren
zeynep uçar

AYLAK
ADAM

Kötümser bir gençten daha üzücü bir tablo olamaz.

§

Yarın, geride kalan hayatımızın ilk günüdür.

§

Kuşkuya düştüğünde doğruyu söyle.

§

Salt gerçeğin sindirilmesi zordur.

§

Anlamak için yolculuk etmek şarttır.

§

Sağlam bir iltifatla iki ay yetinebilirim.

Aylaklığın nimetlerine yüz çevirip, bizlere çalışma lanetini kazandıran Adem'e şükranlarımızı sunalım!

§

Endişeyi kafanızdan söküp atın, kulak ardı edin, görmezden gelin ya da başka bir kaçış yolu bulun.

§

Ömrüm boyunca sorunlarla karşı karşıya geldim, yalnızca yarısı gerçekten vardı.

§

İş, yapmak zorunda olduklarınızdır. Oyun ise yapma zorunluluğunuz ortadan kalkınca başlar.

§

Gök gürültüsü görkemlidir, gök gürültüsü büyüleyicidir; fakat asıl işi yapan şimşektir.

§

Endişe, yükümlü olmadığınız bir borcu ödemek gibidir.

§

Gerçeği onu hak etmeyen insanlarla asla paylaşmayın.

Milyonerlere karşıyım; fakat ben de bir milyoner olsam bu düşünce tehlike arz edebilirdi.

§

Hak ettiğimizi bildiğimiz ufak bir kazanç bizi nasıl da mutlu eder.

§

Bir adamı, basit bir kuldan tanrı olmaya yükselten servet ne ezici bir talihsizliktir.

§

Ben bir antiemperyalistim. Bir kartalın, pençelerini başka topraklara geçirmesine karşıyım.

§

Tanrı, savaşı, Amerikalılar coğrafyayı öğrenebilsin diye yarattı.

§

Vatana bağlılık, daima; iktidara bağlılık, yalnızca hak ettiğinde...

§

Başkası çalışıyor olsa bile çalışmaktan hazzetmem.

Savaşdaki halinize bir bakın! Onurlu olanlar asla savaş çığırtkanlarının tarafında saf tutmadı.

§

Bizler sakınımlı koyunlarız; önce bekleyip sürüde ne var ne yok izler, sonra da sürüye katılıp gideriz.

§

Güzel şeyler gerçekleşene kadar beklerken dikkat edin de ölmeyesiniz.

§

Tek vahşi hayvan insandır. Sırf zalimlik olsun diye gözünü kırpmadan öldürür.

§

Doğru zamanı beklemek için asla doğru zaman değildir.

§

Tüm güçsüzlüklerin en kırılganı ateşlerle sınanmamış güçtür.

§

Erdem hiçbir zaman para kadar saygı değer bulunmadı.

Hepimiz m¼zikten ve hakikatten var olduk, lakin birçoğumuz idrak etmekte zorlanıyor.

§

Daima doğruyu söyle; böylece uydurduğun yalanı hatırlamak zorunda kalmazsın.

§

Hakiki bir beyefendi, kadınların önünde gerçekliği tüm çıplaklığıyla dile getirmez.

§

Bazı göklerde o kadar çok yıldız var ki diğer taraflara yeterince kalmamış.

§

Hiç şüphesiz, gerçek yalandan daha ilginçtir. Yalanların mantıklı olması gerekir.

§

Zenginliğin evlatları; gurur, kibir, gösteriş, küstahlık ve zorbalık...

§

İşinizi eğlenceye çevirin, başarının sırrı burada saklı.

Gerçek, sahip olduğumuz en değerli varlık. Bırakın da tasarruflu kullanalım.

§

Yanlış bilgiyi yaymanın en güvenilir yolu genellikle katı gerçekliği söylemektir.

§

Herkesin aynı görüşte olmaması en iyisi; görüş ayrılıkları olmasaydı at yarışları nasıl yapılırdı?

§

Ya doğruyu söyle ya da kozunu oyna –dikkat et elin iyi olsun.

§

“Gerçekler büyüktür ve galip gelecektir” sözünde karşı çıkacağım tek şey sonuç kısmı.

§

Gerçek, nadir bulunan kıymetli bir şeydir- kullanırken tasarruflu davranalım.

§

Gerçek ne ölüdür ne diri; yalnızca kendi durumunu ağırlaştırıyor.

Bir insandan nefret mi edeceğini, çok mu seveceğini anlamanın en iyi yolu birlikte seyahat etmektir.

§

Tanrı İtalya'yı yaratırken Michelangelo'nun çizimlerinden kopya çekti.

§

Bundan yirmi yıl sonra yaptıklarından çok yapmadıkların için pişman olacaksın.

§

Gözünü kırpmadan her şey hakkında genellemeler yapmak turistliğin şanındandır.

§

Daha kısa bir mektup yazmak isterdim fakat zamanım olmadı.

§

Yasakların kelimelerle tarif edilemeyecek arzuları tetikleyen tılsımlı bir cazibesi vardır.

§

Trajedilerin üstünden yeterince zaman geçerse mizah doğar.

Kendini çoğunluğun tarafında bulduğun an, durup düşünmenin vakti gelmiş demektir.

§

Ne kadar yavaş olursa olsun zaman mütemadiyen çukur kazmaya devam ediyor.

§

Yarından sonra da yapabileceğin işi yarına erteleme.

§

Yavru bir haziran böceği olmak, yaşlı bir cennet kuşu olmaktan iyidir.

§

Dışarıda kalmak, dışarıda bırakılmaktan daha kolaydır.

§

Tüm bildiklerini söyleyip sustukları için en ilginç bilgi çocuklardan gelir.

§

Sabunlanmak ve eğitim, katliam kadar hızlı değildir fakat uzun vadede ikisi de ölümcüldür.

Öğretmenlik otuz beş tane şişe mantarını aynı anda suyun altında tutmaya çalışmak gibidir.

§

Baştan çıkarmaya çalışan şeylerin üstesinden baştan çıkarılmaya direnmeyerek geldim.

§

Hayal gücü kontrolden çıktığında gözlerinize inanamazsınız.

§

Öğretmen, bir çocuğu tam ismiyle çağırdıysa tehlike çanları çalıyor demektir.

§

En sahici ahlak derslerini kitaplar değil hayat verir.

§

Kullanılmayan yetenekler, o kadar da yetenekli olmayanlara karşı bir üstünlük sağlamaz.

§

İcraatların sesi, vaatlerin sesinden daha gür çıkar çok, fakat gel gör ki pek sık dile gelmez.

İhtiyacınız olan tek şey cehalet ve küstahlık, sonrasında başarıya ulaştınız sayılır.

§

Tanrı'ya şükürler olsun ki değerlendirilmeyen marifet işe yaramaz.

§

Maneviyatımızı hafta içi kullanmak iyi bir fikir değil, Pazar ayininde ihtiyacımız olacak.

§

Keskin bir usturanın sert darbesini tatlandırılmış zehre tercih ederim.

§

Yeni bir amacı olan insan, amacına ulaşana kadar sabit fikirlidir.

§

Başarının sırrı; insanların nereye gitmeye çalıştıklarını öğren ve onlardan önce orada ol.

§

Hayatta başarılı olmak istersen, ne seviyorsan ye, gerisini bırak vücudun halletsin.

Yemek ve uyku dışında, keyifle tellendirilen bir sigarayı bölecek başka eylem tanımam.

§

Ahmaklara teşekkür borcumuz var. Onlar olmasaydı asla başarıya ulaşamazdık.

§

Başarılarınızda en yakın dostunuzu bile gücendirecek bir şeyler hep vardır.

§

Tüm büyük keşiflerin ortak noktası, kazara keşfedilmiş olmalarıdır.

§

Uyurken sigara içmemek gibi bir prensip edindim.

§

Kabahatlerimizin affı için bir sürü günah keçisi var, yine de en çok tercih edileni takdiri ilahi!

§

Yılların insana uykusundayken ettikleri ne baş döndüren değişimlerdir.

Bir adamı sabahları çok erken kalktığı için takdir edin ki artık öğlene kadar uyuyabilsin.

§

Bir kötülük gün yüzüne çıkarılacağını anladığında yeni ve gerçek bir terör saçar.

§

Uykumdan, yorgun düşmüş bir orduyu doyuracak kadar feragat ediyorum.

§

Vaazın ilk yirmi dakikasından sonra hiçbir günah-kâr kurtarılamadı.

§

Uykuya dalarken dikkat edin, çoğu insan orada öldü.

§

Şeytan'ın bir tane bile yardımcısı yok; karşısındaki muhalefetin ise milyonlarca hizmetçisi var.

§

Sözsüz müzikler bize kendimizi üzgün hissettirir, fakat müziksiz müzikler kadar değil.

Köpekler tam bir centilmendir; umarım insanla-
rınkine değil, onların cennetine giderim.

§

Sırf canice keyif aldığı için başka canlılara acı çek-
tiren tek hayvan insandır.

§

Utancından yüzü kızaran –yahut kızarması gere-
ken tek hayvan insandır.

§

Bir kedi ile yalan arasındaki en çarpıcı farklılık,
kedinin yalnızca dokuz canı olmasıdır.

§

Kaybettiğimiz yeteneklerimizden en güzeli; dü-
rüslüktü.

§

Kişinin karakteri zan altındaysa ve itibarsızlaşmış-
sa, değiştirmek için parçalanma ve yıkım şarttır.

§

Evrende sizden başka bir şey yok. Siz de birer dü-
şünceyi başka bir şey değilsiniz.

İnsanları aptal yerine koymak, aptal yerine konulduklarına ikna etmekten çok daha kolaydır.

§

Birilerinin tüm insanlığı kucaklayıp bu kara komediyi sonlandıracağı günler gelecek.

§

İtalya sanatın ve dolandırıcılığın topraklarıdır; ayrıca dinin ve ahlaki çürümenin de yuvası...

§

İsa dünyaya dönmüş olsaydı, olmayacağı tek şey bir Hristiyan olmak olurdu.

§

Söyleyecek hiçbir sözünüz yoksa hiçbir şey söylemeyin.

§

Din ve siyasette insanların inançları ve görüşleri, akıl süzgecinden geçmemiş, ikinci el döküntülerdir.

§

İnsanları gözünüzle ya da aklınızla anlamaya çalışmayın, onları ancak kalbinizle tanırırsınız.

Etkileyici bir hazırlıksız konuşmaya hazırlanmam genellikle üç haftadan fazla zaman alır.

§

Bilgi çöplük gibidir. Toplamaya başlamadan önce hangisiyle ne yapacağınızı bilerseniz iyi edersiniz.

§

Bir insanın karakteri konuşurken kullandığı hitaplardan anlaşılır.

§

Çenenizi kapatma fırsatı yakaladıysanız asla kaybetmeyin.

§

Kafa ütöleyen adam olma riskim olsa bile çenemi tutamıyorum.

§

Bir insanın ailesi, arkadaşları ve çevresinden bahset, sana kim olduğunu söyleyeyim.

§

Yöneltilen onlarca sert eleştiriye katlanmak, yersiz bir iltifata katlanmaktan daha kolaydır.

Güzel bir iltifatta bulunmak yüksek sanat işidir; güzel bir iltifata nail olmak da öyle.

§

Hemen üstüne bir sürü eleştiri sıralayacaksanız, karşınızdaki insana iltifat etmemelisiniz.

§

Bir çift tatlı söze hasret kaldıysanız, kendinize bir iltifat edin.

§

Ara sıra övülmek, insanın kendine olan saygısını koruyabilmesi için elzemdir.

§

Bir parça korkak olan birine cesur olduğunu söylemek iltifat değildir.

§

Bilgi, yalnız ve yalnız doğru kullanıldığında bilgelige dönüşür.

§

Hiç kimse kendisi ayakta duramazken yürüyenleri eleştirmesin.

Bir kedi insanların tahmin edebileceğinden çok daha zekidir ve altından kalkamayacağı bir suç yoktur.

§

Binlerce dahi –ne başkaları ne de kendileri tarafından keşfedilemeden dünyadan gelip geçti.

§

Bir işi nasıl yapacağından emin olmak kadar güveni yok eden bir şey yoktur.

§

Mesele kavgadaki köpeğin büyüklüğü değil, köpeğin içindeki kavganın büyüklüğüdür.

§

Değiştirme iradeniz yoksa eleştirme hakkınız da yoktur.

§

Öyle bir yaşayalım ki öldüğümde cenaze levazımatçısı bile yas tutsun.

§

Cenazelere katılmam, fakat durumu hoş karşıladığımı belirten ufak bir not yollarım.

En çok korktuğunuz şeyi yapın ki korkularınız cehennemi boylasın.

§

En soylu asilzadenin etini domuzunkinden değersiz kılan ölüm; ne heybetli düşünce!

§

Kuşkularınızdan çok arzularınıza odaklanın ki hayalleriniz gerçek olabilsin.

§

Açık konuşalım, gerçekten asil ve cesur bir adama ölüm vız gelir.

§

Ölüm ne tatlı ve azar azar dağıtılması ne kadar pintice.

§

Varsayımlar iyidir, fakat meselenin iç yüzünü anlamak daha iyidir.

§

Gökkuşağının tadını, nasıl meydana geldiğini bilmeden de çıkartabilirsiniz.

Doğru kararlar alabilme kabiliyeti tecrübe ederek kazanılır; tecrübe ise kötü kararlar sayesinde kazanılır.

§

Babam insanı hayrete düşüren muazzam bir adamdı. Ben yaşlandıkça o akıllandı.

§

Aşk, karşı konulamaz biçimde arzulanan karşı konulmaz bir arzudur.

§

Babasını çok iyi tanıyan akıllı bir çocuktuk, işin ilginç yanı onu olduğu gibi kabul etmesiydi.

§

Düşünüzden uyanın ve düşünüzü yaşamaya başlayın.

§

Meclis oturum halindeyken kimsenin hayatı, özgürlükleri hatta mal varlığı güvende değil.

§

Siyasete atılmış dürüst bir adam, her yerde olacağından çok daha fazla göze batacaktır.

Bir insanın yanılıyor olması ve yanıldığı ölçüde dikkat çekmesi kadar sinir bozucu pek bir şey yoktur.

§

Amerika'nın siyasal ve ticari ahlakından sofranıza meze olmaz; olsa olsa dillere destan bir şölen olur.

§

Değişim, Doğa Ana'nın emirlerini yerine getiren sadık bir hizmetçidir.

§

Kesintisiz bir ilerleme, ertelenmiş mükemmelleşmeden evladır.

§

Politikacılar ve bebek bezi, aynı sebepten ötürü sıkça değiştirilmelidir.

§

İnsanı, insan yaratmış olsaydı çıkardığı işten utandırdı.

§

Demagog –içinde bira ve diğer sıvılardan olan bir kaptır.

Herkesin oy kullanma hakkı olduğu bir ÷lkede, zalimin iktidar olması imkânsızdır.

§

Bugün çok şaşırtıcı bir şeyle karşılaştım; bir politikacının elleri kendi cebindeydi.

§

Kavga çıkarmak istiyorsanız, kılıcı kalem olan birine çatmayın.

§

Bir milletvekilinin bildiğı her şeyi bir pire de öğrenebilir.

§

Dürüst politikacı: yan yana gelmesi imkânsız iki kelime.

§

İyi arkadaşlar, iyi kitaplar ve başını yastığa koyunca uyuyabilen bir vicdan... İşte ideal hayat!

§

Klasikler, herkesin okumuş olmayı istediğı ve kimseciklerin okumadığı kitaplardır.

Sağlık kitapları okurken dikkat edin. Baskı hatası yüzünden ölebilirsiniz.

§

İyi kitaplar okumayan birinin, okuma bilmeyenlere karşı üstünlüğü yoktur.

§

Halkın pisliklerinin yıkanınca çıkmayan şeyler olması ne kötü! Belki boğulmaları işe yarar.

§

Bir gün içinde başınıza gelemeyecek hiçbir şey yoktur.

§

İnsanları yakından tanıdıkça köpeğimi daha çok sevdim.

§

Kendinizi neşelendirmenin en iyi yolu bir başkasını neşelendirmektir.

§

Bağışlayıcılık, menekşenin kendisini ezen tekerleklerle kokusunu bulaştırmasıdır.

Bir erkeğin güvenilir olduğu tek an, yalancının teki olduğunu söylediği andır.

§

Hepimizin deli olduğunu kabullendiğimiz an, gizemler çözülp hayatın sırrı açığa çıkacak.

§

Yeterince güçlü hayal gücüyle, gerçekliğin hakından gelinebilir.

§

Seçeneklerinden birisi olduğunuz insanın, sizin önceliğiniz olmasına izin vermeyin.

§

Öfke, döküldüğü yerden çok içinde tutulduğu kabı yakan tehlikeli bir asittir.

§

Bir fırsat yakaladığımı, fırsat elimden kaçmadan anladığım zamanlar pek nadirdir.

§

Tanrı alıştırma yapmak için evvela kalın kafalılar, sonra da okul yönetim kurulunu yarattı.

Cennet ve cehennemle ilgili ileri geri konuşmak istemem –ikisinde de dostlarım var.

§

Keşfetmek, var saymaktan daha akıllıca bir davranıştır.

§

Hayatı sil baştan yaşayamazsınız. Siz yapmak isterseniz toplum müsaade etmez.

§

Kendi köşene çekilerek geçinip gitmek, yaşanmaya değer tek yaşam biçimi.

§

Bir insanın kendi işinin patronu olması artık iş değil bir nevi oyundur.

§

Her insan kazanabileceği mülklerinden daha değerli bir mülkiyetle doğar –son nefesi.

§

Düşmanlarınızı sevin. Bu onların ödünü koparacaktır.

Beni bir sürü mükemmel İngilizce deyişten mahrum bırakan editörlerden nefret ediyorum.

§

Doğru bildiğini yap. Birileri memnun olacak, geri kalanlar şaşkınlıktan hayrete düşecek.

§

Kendi kendini onaylayabilme dürtüsü en büyük tutkumuzdur.

§

Güzel iklim istersen cennete, iyi dostlar istersen cehenneme git.

§

Sizin iyimserliğiniz cehennem avlusunu çocuk parkına çevirmeye hazır.

§

Tanrı akıl fikir sahibi olmanın başına ödül koymadığındandır kimsenin peşine düşmeyişi.

§

İnsanın yaratılması, Tanrı'nın bir haftalık mesaisinin en yorgun olduğu anına denk geldi.

İnançları doğrultusunda kiliseye gitmeye razı olan birisi, öğrendiklerinden sonra koşarak uzaklaşacaktır.

§

Şimdi ellerimi açıp bir Tanrı –ve cennet– ya da daha iyi bir şey olsun diye dua edebilirim.

§

Mutlu olmak için herkesin kendi cennetinde yaşamaması gerekir.

§

İnsanın ya kötü alışkanlıkları vardır ya da daha beter alışkanlıkları.

§

İnsan şansını zorlar, fakat oyunun kurallarını Tanrı koyar.

§

Tanrı tüm yarattıklarına sevgisinden bağışladı fakat intikamı kendine sakladı.

§

Cehalet bilgisizlik değildir –Cehalet, bilmediğini bilmemektir.

Hiç kimse Tanrı kadar mükemmel olamaz fakat herhangi birimiz onun kadar iyi olabilir.

§

Büyük kararlar alındıktan sonra hedefe ulaşabilmek için daima tetikte olmak şarttır.

§

Hedefinize giden yoldan sapmamak adına, hedefe ulaştıracak bir yol inşa edilmelidir.

§

Günahtan sakınmanın sayısız yolu vardır, en kestirme olanı ise korkaklıktır.

§

Bir kediye kuyruğundan yakalarsanız başka türlü öğrenemeyeceğiniz birçok şeyi öğrenirsiniz.

§

İnsanın kendi hatalarını tekrarlayıp duruyor diye tarihin de kendini tekerrür edeceğini beklemek boşuna.

§

‘Doğru kelime’ ile ‘neredeyse doğru kelime’ arasındaki fark, ateş ile ateş böceği arasındaki fark gibidir.

Yapılması gereken tek şey işinizi yapmak ve etrafta yaptıklarımızı izleyen birilerinin olup olmadığını dert etmeyi bir kenara bırakmaktır.

§

Bir işi layıkıyla yapmayı asla öğrenmeyin; öğrenmediğiniz sürece, sizin için o işi yapacak birileri mutlaka bulunacaktır.

§

Adının övgüyle anılması, gururunun okşanması güzeldir fakat insanın karakteriyle yahut başarılarıyla elde edebileceği en son ve en değerli ödül, şefkattir.

§

Bir adama köpeği bile dış göstermeye başladıysa, artık karısı için bavulunu toplayıp annesinin evine dönme vakti gelmiştir.

§

Otuz yıldır neredeyse hiç yaşlanmayan adamlar gördüm; lakin eşleri ihtiyarlamıştı. Bunlar iyi kadınlardı; iyi olmak ise hayli yıpratıcı olmalı.

§

İnsan yalnızca söylediklerinden değil, aynı zamanda sustuklarından da sorumludur.

Bir adamın hayatında lafı uzatmaması gereken iki an vardır; birincisi maddi durumu el vermediğinde, ikincisi ise maddi durumu el verdiğiinde.

§

İncil'in kendine has yüce bir şiirselliği var; çıkarılacak dersler, bazı güzel ayetler ile bir sürü rezillik ve binlerce yalan.

§

Yolsuzluğun ve parasal suçların ayyuka çıkması için ya zehir zemberek bir yoksulluk ya da göz kamaştıran bir servet gereklidir.

§

Ay'da hiç bulunmamış bir şairin, ayla ilgili laflarının can sıkıcı olması muhtemel iken, savaşa katılmış bir adamın sohbeti daima ilgi çekicidir.

§

İnsanlık tarihinde savaş, suikast, linç, cinayet, kavga dövüş ve katliamlardan başka bir şeyle anılacak tek bir Güneyli isim bile yok.

§

Her yeni güne hayatının en güzel günü olması için şans ver.

Herkes savaşın ve kıtlığın yaklaşmakta olduğunu zorlanmadan kestirebilir; zira bir yerlerde mutlaka süre giden bir savaş, ekseriyetle de kıtlık vardır.

§

Daha evden dışarı adımını atmadan, geriye elin boş döneceğine inanıyorsan, balık tutmak için beş mil yürüme zahmetine girmeye gerek yok.

§

Sanatçı olmanın en kolay kısmı, herkesin duymaya hazır olduğu mesajı vermektir. En zor kısmı ise mesajı iletmek için doğru anı beklemektir.

§

İnsanlık onuru için zahmete girmeye değmez; nasılsa fiyakasını bozup gururunu kıracak bir şeyler pusu kurmuş bekliyordur.

§

Seyircinin şikâyet etmiyor oluşu bir övgüdür; şikâyet ettiğinde şiddetle yalnızlaştırılması da bir övgüdür.

§

Mizahın hamuru kakkahayla değil, gözyaşıyla karılır.

George Washington'dan daha yüce ve soylu değer yargılarına sahibim. O yalan söylemeyi beceremezdi; ben söyleyebildiğim halde söylemiyorum.

§

Bunca yıl sonra, başlarda Havva'ya haksızlık ettiğimi anladım; cennet bahçesinde yaşamaktansa, dışarıda onunla yaşamak daha güzel.

§

Keder kendi başının çaresine bakabilir lakin mutluluğun değerini anlamak için, onu paylaşacak birilerine ihtiyaç var.

§

Edebiyat, zaman geçirmek için yeterince etkili ya da ilerleme ve kalkınma için yahut insanlığın arınması için yeterli, fakat pratikte bir değeri yok.

§

Başınızı derde sokan bilmedikleriniz değil; bildiğinizden katiyen emin olduğunuz halde öyle olmayanlardır.

§

En değerli varlığımız halkların evrensel kardeşliği.

Doğru ya da yanlış, sözlerinizi her zamanki gibi değersizleştirecek insanlara gerçeği anlatmak için çeninizi yormaya değmez.

§

Dertten kederden uzak, huzurlu bir tatilin en hüznü yanı döndüğünüzde tekrar çalışmak zorunda olmanızdır.

§

İnsanın doğasındaki iyiliği ortaya çıkarıp onu özgülleştirecek olan, seyahat etmek ve her türden insana temas etmektir.

§

Da ‘Vinci’ diye okuyup, da ‘Vinçi’ diye konuşurlar(telaffuz ederler). Yabancıların hecelemeşi konuşmasından hep daha iyi olmuştur.

§

Acını dindirmek için acıyı unut; başından savmak için tasayı unut; ikisini birden halletmek istersen seyahate çık.

§

Öğrendim ki insan mevcudiyeti özünde trajiktir.

Bir öğrencinin, kırık bir karneyle evin yolunu tuttuğu an, bilginin azının başına ne işler açabileceğini öğreneceği gündür.

§

Yurtdışına seyahat etmekte ölümün getirdikleriyle benzer bir his var. Ne dersin de nafile, artık avuçlarının içinde değilim.

§

Çok seçici olmayalım, modası geçmiş, ikici el elmaslara sahip olmak, hiç elmasın olmamasından iyidir.

§

Düzgün yaradılışlı her çocuğun hayatında bir yerlere gidip toprağı kazarak saklı defineleri ortaya çıkarmak için yanıp tutuştuğu zamanlar vardır.

§

Seksen yaşında doğup yavaş yavaş on sekizimize doğru gitseydik, dünya kuşkusuz daha mutlu bir yer olurdu.

§

Karamsar bir gençten daha üzücü bir sahne yoktur.

İnsan soyunun nereden geldiğiyle ilgili endişeleri bir kenara bırakalım; zira yüzümüzü kızartan nereden geldiğimiz değil nereye gitmekte olduğumuzdur.

§

Ahlakçılar ve filozoflar arzularına sırt çevirmeyi günahları sayesinde öğrenenlerle, şeytanın ayarttıklarının eşit derecede günahkâr olduklarına hükmettiler.

§

Kendi kendini eğitmek, başkalarını eğitmeye çalışmaktan daima daha yüce gönüllü bir davranış olmuştur.

§

Patavatsızlık etmemek adına Şeytan'ın önünde saygıyla eğilmiyor olabiliriz; yine de en azından marifetlerine saygı duymalıyız.

§

Cesaret korkunun yokluğu değildir; cesaret korkuya direnme gücüdür, korkunun üstesinden gelebilmektir.

§

Değerini daima koruyacak tek mülk mezardır.

Her zaman devrimcilerin safında saf tutmuşumdur; zira devrilen tarafın katlanılamayacak kadar korkunç durumlarla karşılaşmadığı bir devrim yoktur.

§

Kendi algılama kapasitesi kıt olduğu için hayvanları dilsiz, eksik canlılar olarak görmek insanoğlunun kibri ve kendi münasebetsiz hüsnü kuruntusudur.

§

Gazetelerin görevi yalnızca haberleri duyurmak değil, aynı zamanda insanları haberlere manşet olmaya itecek kadar çileden de çıkartmaktır.

§

Açlıktan ölmek üzere olan bir köpeği besleyip büyütürseniz sizi ısırmayacaktır. İnsanla köpek arasındaki temel ayrım budur.

§

İnsan inançlı bir hayvandır. İnanan tek hayvan insandır. Doğru dine –hatta birkaç tanesine birden – inanan tek hayvan insandır.

§

Çalışmak, itinayla kaçınılması elzem bir kötülüktür.

Germen dillerinin ustalıklı sanatı ve ruhu, hiç araba değıştirmeden tüm günü tek bir cümleyle atlatma olanağı sağlar.

§

Sanattan hiç anlamadığımı bilmekten keyif duyarım. Çünkü sanattan anlayanlar tabloları kusurda başka bir şey göremiyor.

§

Jane Austen kitaplarının eksik bırakıldığı bir kütüphane, içinde kitap barındırmayan iyi bir kütüphane olacaktır.

§

Hayatta en önemli iki gün vardır; birisi doğduğunuz gün, diğeri dünyaya ne için geldiğinizi keşfettiğiniz gündür.

§

Akıl dışılıktan, mantıksızlıktan ve imkânsızlıklardan sıyrılıp çıkmak için ateizmde karar kıldım, bununla yaşayabilirim.

§

Kahramanlarımız bizim pişmanlıkla, iç geçirdiğimiz halde ayıplamayla baktığımız şeyleri yapan insanlardır.

Çoğu insan kutsal kitapların anlayamadıkları pasajları için kaygılanıyorlar, beni kaygılandıran ise kutsal kitabın çok iyi anladığım kısımları.

§

Aptal insanlarla tartışmaya girmeyin, önce sizi kendi seviyelerine çekecek sonra da alışkın oldukları sularda kendi üsluplarıyla sizi alt edeceklerdir.

§

Her şey bana karşı. Kahve içsem, hazımsızlık çekiyorum; şarap siroza sebebiyet veriyor, kiliseye gitsem kanlı ishal oluyorum.

§

İncil'in tanrısına inanmak öfkesi burnunda, intikam güden, acımasız, kararsız ve istikrarsız bir efendiye inanmaktır.

§

Çocukları lanetlememiş olan bir Presbiteryenizm, trende tasmaşını kaybettiği için sahibi belirlenemeyen köpek gibi olurdu.

§

İnsan kendi rızası olmadan teselli edilemez.

Sana yardımcı olamam ama senin buradan defolup gitmenle çözülmeyecek hiçbir problemimiz olmadığının farkına varmanı sağlayabilirim.

§

Daha iyi bir dünyaya göç etmiş, tanıdığım can sıkıcı insanların sayısını düşündükçe onlardan başka bir hayat sürdüğüm için duygulanıyorum.

§

Vergilendirilmiş kilise malı yoktur, dolayısıyla imansızlar, ateistler ve bir dine mensup olmayanlara açığı kapatmak için vergi uygulanacak.

§

İncil'in buyurduğu üzere Tanrımızın mizacı dakik ve aman vermez bir kusursuzluktadır. Belki de gelmiş geçmiş en lanetli yaşam öyküsü.

§

Her insan akıl yürütme becerisine sahip, fakat kimse bu becerisini dini meseleler için kullanmayı akıl edemiyor.

§

Yüz kızartıcı bir barış, onursuz bir savaştan iyidir.

Katiyen peşin hükümlü bir adam değilim. İhtiyacı olan tek şey karşımdakinin, insan ırkının bir üyesi olduğunu bilmek. Bu benim için yeterince kötü.

§

Ruhun ölümsüzlüğünün kanıtı, ona inanan sayısız insan! Aynı insanlar dünyanın düz olduğuna da inanıyorlardı.

§

Tanrı'nın kişiliğini oturtması için ihtiyacı olan şey sağlam bir inanç. Presbiteryen, Katolik ya da başka bir şey olmalı, hepsini birden olamaz.

§

Tanınmış bir insanın karakteriyle ilgili doğru tahminlerde bulunmak için o insanı kendi döneminde değerlendirmek gerekir, günümüzde değil.

§

Jüri sistemi zekâyı ve dürüstlüğü aforoz edip, aptallığı, cehaleti ve yalancı tanıklığı ödüllendiren mekanizmadır.

§

Hayatta olanlara acınır, ölümlere imrenilir.

Her gün yapmak istemediğiniz bir şeyi yapın; yükümlülüklerinizi acı çekmeden yapabilme alışkanlığı kazanmanın altın kuralı budur.

§

Doğru kelimeyi söylemek etkileyici olabilir, fakat doğru zamanda söylenmiş bir kelime kadar etkileyici değildir.

§

Bir övgüyü dile getirebilmenin ve onun başkasına ulaştırabilmenin mutluluğu insanın en nadir yeteneklerinden biridir.

§

Samimi iltifatlarla bir kadını her zaman mest edebilirsiniz, övgülerinizle onu alaşağı etmeye kalkışmadığınız sürece.

§

İltifatlarınızı sunarken bir yandan da bir iyilik yapılmasını istemeyin. Karşılığı beklenen iltifat işe yaramazdır.

§

Her tanrı şöhretinden daha fazlasına layıktır.

Malda mülkte gözüm yok. Namuslu bir yoksulluk, rahat bir vicdan, erdemle geçip giden avareliği, köşeyi dönmeye tercih ederim.

§

Bir hükümdar güçlüyken, nazarımızda Pazar okulunu sabote eden korsana duyulan itibara layıktır; zayıfladığında ise pek bir şeye layık değildir.

§

Eleştirmenlerin simgesi bokböceği olmalı; yumurtalarını başkasının pisliğine saklamazlarsa türeyemezler.

§

Neden bir doğum haberi için sevinçten havalara uçarken, cenazede kararlar bağlarız? Çünkü iki olayın da muhatabı biz değiliz.

§

“Öleceğimizi bilerek yaşamak ne acı!” Yaşamak zorunda olanların ağzından duyulması şaşırtıcı bir serzeniş!

§

Tüm genellemeler yanlıştır, bu da dâhil.

George Washington alelade bir gencin yapabileceklerinin bile üstesinden gelmekten aciz, cahilin tekiydi. Doğru dürüst yalan söylemeyi bile beceremedi.

§

Zincirlerinizden kurtulun. Güvenli limanlardan yelken alıp uzaklara açılın. Bırakın rüzgâr doldursun yelkeninizi. Merak edin. Hayal edin. Keşfedin.

§

Âşık bir kadını uykusundan uyandırmayın. Bırakın rüyalarda kaybolsun, böylece acı gerçekliğe döndüğünde ağlamayacaktır.

§

Düşmanınızdan korkmayın, yalnızca canınızı alır. Korkacaksanız medyadan korkun, onurunuzu beş paralık ederler.

§

İnsan doğası, güzel şeylere karşı her zaman ihtiyacı olandan fazlasını arzulamak gibi bir arızaya sahiptir.

§

Açlık dehanın en büyük yardımcısıdır.

Hayat kısa. Kuralları yık. Çabucak bağışla. Yavaş-
ça öpüş. Delice âşık ol. Kahkahalara boğul. Ve yüzünü
güldüren hiçbir şeyden asla pişmanlık duyma.

§

Felsefenin renginin çalınmadığı kahkahalar, mi-
zahın aksırık tıksırıklarıdır. Gerçek mizah bilgelik do-
ludur.

§

Cinsellik, değeri haddinden fazla abartılmış bir
zevktir; kıymeti bilinmeyen en büyük zevk kakanızı
yapabiliyor oluşunuzdur.

§

Farz edelim ki ben bir aptalım, ayrıca bir de mil-
letvekili olduğumu farz edelim; ah, ama zaten kendi-
mi tekrar etmiş oldum!

§

Eski topraklar sabahın ilk ışıklarıyla uyanmakta
iyilerdir, nasıl olsa geçmişte yaptıkları onca zulümden
sonra gözlerine uyku girmiyordur.

§

Dünyada meclistekiler dışında doğuştan suça eği-
limli bir sınıf olmadığı bilimsel verilerle kanıtlanılabilir.

Hiç kimse duymuyormuş gibi şarkını söyle. Hiç incinmemişsin gibi âşık ol. Hiç kimse izlemiyormuşçasına dans et ve dünya cennetmiş gibi yaşa.

§

Ses hiçbir şeyi kanıtlamaz. Yumurtlamakta olan tavuk, her seferinde sanki küçük bir gezegen yumurtlayacakmış gibi gıdaklar.

§

Birisine hayattan istediklerini nasıl elde edebileceğini öğretebilirim. Sorun şu ki, hayatta neyi istediğini söyleyebilen birini bulamadım.

§

Tanrı için imkânsız olan tek şey, insanların gezegendeki telif hakkı yasasını nereden çıkardıklarını anlamlandırmak olabilir.

§

Tarih bize politikacıların yönetimi altında iyi bir idareye sahip olamayacağımızı kanıtlamak için çok uğraştı.

§

Yazılı tarihin mürekkebi önyargıdır.

Cehaleti yaşam biçimi haline getirmekte ısrarcıysanız, bugün olduğunuzdan daha yüksek bir onura ulaşamayacağınızdan şüpheniz olmasın.

§

Görgü kuralları, kendimizi düşünmekten başkalarına ne kadar az değer verdiğimizi saklayabilmek için kullandığımız bir perdedir.

§

Bir ömrün ilk yarısı var gücünüzle fırsatları kovalamakla, ikinci yarısı ayağınıza gelen fırsatları değerlendirecek gücü aramakla geçer.

§

Yasaklar, alkolizmi, ayyaşları karanlık köşelere, kapılar ardına itmekten başka bir şey değildir. Bırakın yasakların çare olmasını, azaltamaz bile.

§

Aşk, nefret, merhamet, intikam, insaniyet, bağışlayıcılık... İnsanın temel dürtüsü olan kendi kendini kabullenme çabasının farklı sonuçları.

§

Yalan söyleyen tek hayvan insandır.

Kadın ve erkek karı-koca olsalar bile yabancıdır. İki taraf da diğerrinin dâhil olamayacağı, olsa bile idrak edemeyeceği alanlara sahiptir. Bu alan, sınırların dokunulmazlığıyla korunmaktadır.

§

Vatansever olmak, “haklı ya da haksız, önce vatan” demeyi diline dolayıp uyuyan nefreti dürtmek midir? Bu naraların kendi halkınızı küçük düşürüyor olabileceğini hiç düşündünüz mü?

§

Binlerce asırdır korunmuş bir kabahat, kabahat olmaktan çıkıp erdeme dönüşür. Geleneğin yasası budur ve gelenekler diğerr tüm yasaları hükümsüz kılma kudretine sahiptir.

§

Şiddete kesinlikle başvurmayın. Bu dayanışma ve nezaket çağında, bu tür davranışlar yakışık almaz. Onun yerine, güçsüz ve geri kalmışların tepesine bir dinamit bırakın.

§

Çağlar boyunca, tüm ulusların fikir babaları/kurucuları ya fakir ülkelerin varlıklı çoğunluğundan çıkar ya da fakir ülkelerin yalnızca ayrıcalıklı olmayan sınıflarından.

İnsanlık tarihinin ve bireysel tecrübelerimizin sonucunda elde ettiğimiz sağlam kanıtlar, gerçeği öldürmenin zor olmadığı ve söylenmiş bir yalanın pekâlâ ölümsüz olabileceği yönündedir.

§

Benim bahtıma da edebiyat hayatım boyunca ne şüphelenecek birine hiç yalan söyleyememiş olmak ne de inanacak birine gerçeği söyleyememenin merakı düştü.

§

Çok muhabbet tez ayrılık getirir. Ne doğru demişler. Elimize geçen en küçük fırsatta deneyerek öğrenecek olmamız, bu doğru söze sadık kalmak için yeterli bir sebep.

§

Hakkımda doğru olanı söylemedikçe muhalif seslerin hakkımda ne dediğine aldıış etmem. Fakat hakkımdaki gerçeklerle saldırdıklarında bunun haksız kazanç olacağını göz ardı etmem.

§

Yolculuğun benim için pek bir albenisi kalmadı. Görmek istediğim tüm ülkeleri dolaştım, artık sadece cennet ve cehenneme dair dizginlenemez bir merak içindeyim.

Çekici olmayan, yavan bir yaşam yoktur. En yavan, ruhsuzca harcanmış bir ömür bile içinde en az bir drama, bir komedi, bir de trajedi barındırırken sıkıcı bir ömür ihtimali imkânsızlıklar dahilindedir.

§

Evlilik; saadetin zirvesidir. Kabul etmek zorundayım. Aynı zamanda hayatın en büyük trajedisi, aşkın en şiddetlisi, trajedilerin en mutlağı... Başınıza geldiğinde çok daha acıklı...

§

Aşk tez canlı görünür, aslında gelişmelerin en yavaşdır. Tek bir kadın ya da erkek yoktur ki, çeyrek yüzyıl evli kalmadan gerçek aşkın ne olduğunu anlayabilsin.

§

Anlatmaya çalıştığım; vücut benim vücudum, gözüm gibi bakarım. Eğer yaptıklarım/alışkanlıklarım vücuduma zarar verecekse bundan muzdarip olacak olan da benim, devlet değil.

§

Hayallerinizi küçük gören insanlardan uzak durun. Küçük insanlar bunu hep yaparlar, gerçekten yüce insanlar ise sizin de yüce olabileceğinizi hissettirirler.

Beysbol, gürleyen on dokuzuncu yüzyılın tüm o akışının, ileri geri atılımlarının ve hiddetli, göz yaşartıcı mücadelesinin aleni ve çarpıcı bir ifadesi, keskin bir sembolüdür.

§

Tüh! Katillerin kiliseye taş taşıyıp, harç kararak isminin üzerindeki kan lekesini bir çırpıda temizleyip, uyku girmeyen gözlerini huzurla uykuya daldırdıkları güzel günler geride kaldı.

§

Uyumak ve dinlenmek dışında egzersiz yapmam. Yapmaya da yeltenmedim. Egzersiz saçmalıktır. Yorgunken insana hiçbir faydası dokunmaz ve ben hep yorgundum.

§

Şeytan yeni gelenlere sabırsızlıkla, “Siz Şikagoluların problemi, bu civarlardaki en kaliteli insanlar olduğunuzu zannetmeniz; sorun şu ki sizler gibi binlercesi var,” derdi.

§

Hayvanlar konuşabilseydi köpek pot kırmadan duramayan boşboğaz gevezenin teki olurdu; fakat kedinin lütfedip konuşmasıyla sizi onurlandırması için ağzından lafı kerpetenle almanız gerekirdi.

Yegâne başarısı her gün dünyadan haberi olmayan, okuma bile bilmeyen on iki adam bulabilmek olduğu halde kendisini her şeyden üstün gören, dünyanın en rezil jüri sistemine sahibiz.

§

Bir anlığına hepimizin kısmen deli olduğunu düşünün. Birçok muammayı böylece çözebilir, çileden çıkaran huzursuzlukları ve bilinmezlikleri sadeleştirip açıklığa kavuşturabiliriz.

§

Herkes yalan söyler... Günün her saati, uykudayken, uyanıkken, hayal ederken, eğlenirken, yas tutarken. Dilini tutsa eli, ayağı, gözleri, tavırları tiyatroyu sürdürür.

§

Başkalarının hayalleri hakkında peşin hükümlü olmamak gerekir. Siz sadece bir hayal olduğunu düşünürken, o gördüğü şeyin bir gezegen olduğunu biliyor olabilir.

§

On dört yaşımdayken babamın cehaleti beni hayrete düşürürdü. Yirmi bir yaşıma geldiğimde ise babamın yedi yıl içinde bu kadar şeyi nasıl öğrenmiş olabileceğine hayret ettim.

Tanrı'ya şükürler olsun ki ülkemizde tartışılması bile imkânsız üç değerli özgürlüğümüz var; ifade özgürlüğü, düşünce özgürlüğü ve bu ikisini asla uygulayacak kadar basiretli olmama özgürlüğü.

§

Meclisin dikkate değer ilk başarısının, kırk dolarlık balkabağını sergilemek için on bin dolarlık tarım fuarı açması olduğu düşünülürse, yerel meclisten 'tımarhane' diye bahsedilmesi doğaldır.

§

Bir düşman, bir adamın canına okuyabilir ama aynı zamanda adamın beceriksiz arkadaşlarına da bir kez olsun dostlarının yaralarını sarıp doğru bir iş yapma fırsatı tanır.

§

İntikam duygusunun getirisi güçlü bir tatmin değil, derin bir acıdır; en azından her şey sona erip öfkeniz durulduğunda elinizde avucunuzda kalacak olan acıdır.

§

Merak ediyorum, acaba dünya bir gün gerçekten halkı temsil eden zeki insanlar tarafından yönetilecek mi yoksa şimdiki geri zekâlıların iktidarı olduğu gibi devam mı edecek.

Adem'in yalnızca bir insan olması her şeyi açıklıyor. Elmayı, canı elma çektiği için değil yasaklanmış olduğu için yedi. Buradaki en büyük hata, yılanın yasaklanmamış olmasıdır; gerçi o zaman da yılanı yerdi.

§

Gücü kuvveti yerinde bir eşek iyi bir amaç uğruna çalıştığında insanlığa faydalı olur, çünkü o bir eşektir. Fakat bir asilzade pek de değerli değildir, çünkü eşeğin önde gidenidir.

§

Başarıya ulaşmanın sırrı işe koyulmakla başlar. İşe koyulmak neresinden tutacağınızı bilemediğiniz, karmaşık işleri üstesinden gelinebilir basit işlere dönüştürmenize ve bir yerden başlamanızı sağlar.

§

Hayat genellikle, hatta ekseriyetle somut gerçekliklerden yahut yaşananlardan oluşmaz. Yaşam kafanızın içinde devir daim eden düşüncelerin yarattığı kasırgadan ibarettir.

§

Bir yüzyıl için radikal olan, gelecek yüzyılın muhafazakârlığıdır. Radikallik vaziyetin inkârıdır. İnkâr ettiklerini hakladıktan sonra kendisi de muhafazakârlaşır.

Annenizin yapmanızı istediği şeyi yapmayacağını-
zı söylemek büyük bir gaflettir. Anneciğinizin dilediği
gibi yapacağını söyleyip, kendi bildiğinizi okumak
daha yerinde olacaktır.

§

Kır kurdu arzunun vücut bulmuş halidir; daima
talihsiz, zavallı ve yalnız. En aşağılık canlılar bile on-
dan nefret eder, pireler bile onu bir bisiklet uğruna
terk eder.

§

Bu yılki iyi niyetlerinizin muntazam bir kaydını
tutmanın vaktidir. Bugünden tezi yok, cehenneme gi-
den yolu her zamanki gibi iyi niyet taşlarıyla dizecek-
siniz nasılsa.

§

Sorularınıza cevap ararken belki bir süreliğine ap-
tal gibi görünebilirsiniz fakat sorularına cevap arama-
yanlar sonsuza kadar aptal olarak kalmaya mahkûm-
dur.

§

Çocukların hayal gücünden yoksun büyümeleri
yasaklanmalı. Hayatı zenginleştiren, dünyayı ve diğ-
er her şeyi güzelleştirip göz kamaştıran yalnızca hayal
gücüdür.

Bir ilke ve erdem olarak yalan, ezeli ve ebedidir. Bir avuntu ve zamanda sığınılacak bir liman olarak gerçekliğin yeniden yaratılmasıdır, insanın ölümsüz dostudur.

§

Büsbütün Tanrı'nın hayal gücünde canlandırılıp yaratıldığını inanıp da ayan beyan ortada olanlara rağmen, onun da herhangi biri kadar yanılmış olabileceğini görememek için miyop olmak gerekir.

§

Tüm savaşlar, garezimiz olmayan yabancıların öldürülmesinden ibaret; başka koşullar altında yardımına koşacağımız veya bizden yardım elini esirgeme-yecek olan yabancılar.

§

Aklın kusursuzluğu ve felsefenin ulaştığı sonuç isteklerimizin irademize, tutkularımızın kabiliyetlerimize uygunluğu oranında daha mutlu ve erdemli insanlar olacağımız yönünde.

§

İyi bir kitaplıkta, kitapların kapağını bile açmanıza gerek kalmadan, kitapların içindeki bilgeliğin esrarengiz biçimde teninizden içeri süzüldüğünü hissedeceksiniz.

Halk kütüphaneleri resmi belgelerin en uzun süre dayandığı, isimlerin, olayların, eğilimlerin hatıralarının saklanacağı en güvenli yerdir; yalnızca savaşlar ve devrimler tarafından saygı duyulup yaşatılan yerler olmasının sebebi bundan mütevellittir.

§

“Zaman kimseyi beklemez.” Milyarlarca yıldır geçerliliğini korumuş mağrur ve şatafatlı bir atasözü; lakin elektrik çağında dengeler tersine döndüğünden beri artık güncellenmesi gereken bir söz; “Kimse ne zamanı bekler ne de akışını.”

§

Nesiller boyunca tüm insanlık, zorbaların ve dolandırıcıların faydasına korkunç yalanlar uydurmakta gizlice söz birliği ettiyse, bizler neden incir çekirdeğini doldurmayacak kişisel yalanlarımızdan utanç duyalım?

§

Zararlı bir gerçeğin, zararlı bir yalana karşı erdemli bir üstünlüğü yoktur. İkisi de dile getirilmemelidir. Söylenemez ise ruhu azaptan kurtulamayacağı için acımasız gerçeği dile getiren adama, kesinlikle kurtarılmaya değmeyecek bir ruh gibi davranmalıdır.

Başka ülkelerin görülmemiş, sıradışı adetlerini, eve döndüğümde çevremizdekilere parmak ısırtacak hikâyeler anlatabilmek için öğrenmek isteriz. Seyahat etmemiş dostlarımızı etkisinden çıkamadığımız uzak ülkelerin tuhaflıklarıyla kışkandırmak isteriz.

§

Gerçeklerle profesyonel olarak meşgul olmam. Çoğu insan, ölüm döşegindeyken içlerine attıkları tüm gerçekleri ortaya döküp, öbür dünyaya yoksul giderler; ben ise orada dudak uçuklatacak kadar birikim yapmakla meşgulüm.

§

“Kararsız kaldığında doğruyu söyle,” benim yurmurtladığım bir laftır bu, fakat bunu kendi hayatıma uygulamam beklenemez. ‘Sen’ kuşkuya düştüğünde doğruyu söyle dedim, ben böyle durumlarda kafamı kullanırım.

§

Yolculuk önyargının, yobazlığın, bağnazlığın ölümcül zehridir ve insanlarımızın çoğunun bu panzehire acilen ihtiyacı var. Hoşgörü, erdem, yardımlaşma gibi değerler ömür boyu dünyanın ücra bir köşesinde ot gibi yaşayarak kazanılmaz.

İhtiyar gezginleri severiz; onların palavralarını, boş boş gevezelik etmelerini dinlemeyi severiz; onları budalaca gösterişleri, kafa ütöleme kabiliyetleri, abartılı hayal güçleri ve hayrete düşüren bunaltıcı yalanları için severiz.

§

Ben kral olduğumda insanlar yalnızca yiyecek ekmek ve başlarını sokacakları bir eve değil, ayrıca kitapların dışında öğrenecekleri şeylere de sahip olacak, beynin açlığının doyurulması da tok bir karın kadar değerlidir.

§

Garip varlıkları, özgürce takılıyor gibi görünüyoruz ama zincirlerimizle birlikte –çalışma, gelenek, görenekler, kurumlar, çevre– tek kelimeyle koşullarla, yürümeye çalışıyoruz ve tüm bu rabitalar karşısında en güçlümüz bile beyhude bir savaş veriyor.

§

Neşeli olduğum zamanlarda elimdeki haritadan enlem ve boylamları belirleyip, büyük ağımyı Atlas Okyanusu'na serperek balina avına çıkarım. Kafamı şimşeklerle kaşır, gök gürültüsünün ninnisiyle uykuya dalarım.

Tanrı'nın yarattığı tüm yaratıkların içinde bir efendinin boyunduruğuna girmeyecek olan tek bir canlı varsa o da kedidir. İnsan soyu kedilerle melezleştirilebilseydi bu insanlık için büyük ilerleme, kediler için ise utanç kaynağı olurdu.

§

Kilise Galileo'nun zamanından günümüze her türlü ilerlemenin ve keşfin karşısında durdu. Doğumda acıyı azaltmak için ilaç kullanmak bile tahammül edilemez bir günahtı çünkü İncil'in Havvayı mahkûm ettiği lanetin inkârıydı.

§

Presbiteryen inancının tedrisatından geçtim; bildiğim tek bir yükümlülüğüm vardı -elime geçen her fırsatta, uydurabildiğim her bahaneyle, bilhassa da mantıklı hiçbir sebep yokken köleleri kovalayıp, eziyet etmek.

§

Köleliğin, köle sahibinin ahlaki melekeleri üzerindeki körleştirici etkileri bütün dünyada bilinir ve kabullenilir ve aristokrasi, başka bir isim etrafında toplanmış efendiler zümresinden başka bir şey değildir.

Tüm maskelenmiş ikiyüzlülüklere ve yapmacık boş laflara rağmen yeryüzünde özgürlüğüne, iyilik timsali konuşmalarla kavuşan kimse yoktur. Değişmeyen kural, başarıya ulaşan devrimlerin her zaman kanlı başladığıdır.

§

İnsanın doğruyu yanlıştan ayırabilme becerisi, diğer hayvanlara karşı zihinsel üstünlüğünün ispatıdır; bu gerçek aynı zamanda insanın yanlış yapabildiğinin de kanıtı olarak, ahlaki bayağılıkla da diğer hayvanların onunla yarışamayacağını gösterir.

§

Ben işimi doğru yapıyorsam; Amerikan sanatının temelleri, birbiriyle uyuşmayan bir sürü saçmalığı amaçsızca, gelişigüzel peş peşe sıralayıp, masumane bir tavırla yaptıklarınızın ne menem saçmalıklar olduğundan bihaber davranmaya dayanıyor.

§

Adem cennet bahçesinin tek sakini değildi; haliyle nimetlerini de ilk kadın olan Havva ile ve ilk danışmanı olan Şeytan'la paylaşacaktı.

Bir düşünür ve tasarımcı olarak karınca, insanlığın ilkel çağlarıyla eşittir; birtakım sanat dallarında donanımlı bir usta olarak karınca, ilkel insandan daha üstündür; birkaç zihinsel kabiliyet konusunda ise karınca ilkel veya medeni, her insandan üstündür.

§

Hıristiyan ülkeler en aydınlanmacı ve gelişmiş ülkeler olarak bilinir –dinleri sayesinde değil, dinlerine rağmen. Fakat daha Hıristiyanlık doğmadan beş yüz yıl önce (antik) Yunanların kurduğu sanatsal medeniyet ve mimari şimdiki durumumuzdan bile üstündü.

§

“Tanrı’ya güveniniz,” dile getirilmiş en tatminkâr, en seçkin iltifatlardan birisi. Gösterişten arınmış, dolaysız, naif bir tabir; kulağa hep hoş gelmiştir. “Tanrı’ya güveniniz,” o kadar güzel ki neredeyse doğru olduğuna inanacağım.

§

Sigarayı bırakmam konusunda ikaz edildiğimde birkaç gün içmedim, az kalsın yalnızlıktan ölüyordum. Ben de ufak bir değişikli yapıp günde kırk sigara yerine dört tane içmeyi akıl ettim. Banka hesabımı da iyi etkileyecek bir karar.

Dinozorlar meselesinde Nuh'un vicdanı rahattı; taşınacaklar listesinde onların adı yazılı değildi, üstelik ne kendisi ne de çocukları böyle bir yaratığın varlığından haberdardı. Çünkü dinozor Amerikalı bir hayvandı ve Amerika henüz keşfedilmemişti.

§

Krallık makamı saygı değer değildir. Esasen temeli eşkiya usullerine dayanır. Geriye suçun sembolünden başka bir şey olmayacak olan ölümsüzleşen suç kalır. Bu noktadan sonra suçun kendisi değil, korsan bayrağı saygıya hak kazanacaktır.

§

Hayatın sırrına erişecek kadar uzun yaşamış olan biri, ırkımızın ilk ve en büyük hayır sahibi olan Adem'e ne kadar teşekkür etsek de şükran borcumuzu ödeyemeyeceğimizi bilir. Adem ki dünyaya ölümü getirdi!

§

Adam kayırmayan ebedi dostumuz: Ölüm. Kirlenmiş ruhlar ile saf olanları, zenginle fakiri, sevilmiş ile dışlanmış ayırt etmeden, her birimize eşit bölüş-türdüğü merhametiyle, bizlere huzurlu bir sığınak sunacak olan yegâne dostumuz.

Dinlerin zenginliği açısından tek milyoner Hindistan... Herkesin görmek için yanıp tutuğu, bir kez olsun görebilmiş olanların da gördüklerini dünyanın hiçbir manzarasıyla değişmeyeceği tek toprak parçası.

§

Kalbinizde iki tutkuyu birden barındırıyorsanız, ikisi arasında seçim yapma şansınız yoktur; baskın gelen tutkunuza sessizce boyun eğersiniz. Yaşayıp yaşayacaklarınız arasında zgr iradenin gücü gibisi yoktur.

§

Tabiatımız gereği her birimiz hayallerimizin ve amaçlarımızın özünde neyi tanımladığını anlayabilme kabiliyetine sahibiz. Bizi birbirimizden ayıran eğitimimiz, bilğimiz ve halihazırda sahip olduklarımızdan elde ettiğimiz faydadır.

§

Geçmişte yaptığım gibi kaderimin çoktan yazıldığı, ne yapsam fayda etmeyeceği gibi düşünceleri bir kenara bırakıp, dn kurmuş olduğum hayallerin peşi-ne düştüm. Dn kurulan hayaller bugünün mücadelesi, yarının umududur.

Bir pilot mutlak kusursuzluğa erişmiş bir hafızaya sahip değildir. Bunun dışında bir pilotta olmazsa olmaz iki özellik daha vardır. Doğru ve hızlı karar verme kabiliyeti ile tehlike anında sarsılmayacak kadar rahat ve soğukkanlı bir cesaret.

§

Bir şeyi başkalarından önce keşfetmenin, başkalarından önce yapmanın, onlardan önce sözünü etmenin keyfi, diğer basmakalıp, bilinen, ehlileştirilmiş zevklerin vereceği sıradan, bayağı keyifle kıyaslanılmaz.

§

Tüm güçleri bir siyasal partide toplayıp, o partiyi de iktidara getirdikten sonra berbat bir hükümetiniz olacağını garanti altına almış olursunuz; tabii buna yavaş yavaş kokuşmaya başlayacak olan toplumsal değerleri de eklemeliyiz.

§

Bizim ülkemiz kâşifler diyarı olarak anılır. Öyleyiz de. Eğer keşfetmiş olduğumuz ilk önemli şey olan özgürlükten sonra takılıp kalmamış olsaydık, bu unvanı ve bahsettiği azametli onurunu hala hak ettiğimizi öne sürebilirdik.

Yıllarımı var olmayan dertler için endişelenerek harcadım. Endişelenmenin bir işe yaradığı yok. İşe yarayan bir şey yapmak istiyorsanız kaygılarınızı başınızdan savuşturup, endişelerinizi teskin etmeye çalışın. Gözünüzde büyütmenize gerek yok, ilerleyeceği-
niz yönü belirlemek bile iş görecektir.

§

Avrupa'nın her karışında, tüm dünyada savaşlar açtık, daha fazla savaştık ve hâlâ savaşıyoruz. "Kimi zaman, kraliyet hanedanının iyiliği adına," diye fısıldadı iblis, kimi zaman da, "Güçsüz bir kavmi ezip geç," diye; fakat ırklar tarihinde iyi niyetle kışkırtılmış bir savaş timsali şimdiye değin hiç görülmedi.

§

Gençken bir şeyin gerçekten yaşanıp yaşanmadığını bir türlü hatırlayamazdım; fakat ihtiyarlayıp hafızam zayıfladıkça yaşanmamış olanlar dışında hiçbir şey hatırlayamayacağım. Böylesine çürümek kulağa hüznümlü gelse de hepimizin geçeceği yol bu.

§

Tanrı'nın eksikliği sağlam ve sarsılmaz bir inancı olmaması. Oysa bir Presbiteryen, bir Katolik veya başka bir şey olmalı, hepsini bir arada olamaz.

İçerisinde dile gelen hayvanların, büyücülerin, cadıların, cinlerin-perilerin, yılanı dönüşen asaların, alevi sönmeyen ağaçların, gökten inen nimetlerin, bin bir türlü ipe sapa gelmez kerametlerle ilkel rivayetlerin yazılı olduğu bir kitaba inanıyor ve hala yardıma muhtaç olanın bizler olduğunu mu sanıyorsunuz?

§

Tanrı yok; ne insan soyu, ne dünyada yaşam, ne evren, ne cennet ne de cehennem var, hepsi tuhaf ve ahmakça bir rüyadan ibaret. Sizden başka hiçbir şey yok. Sizler de beyhude sonsuzluğun içinde amaçsızca salınan sapı silik, işe yaramaz, yersiz yurtsuz bir düşünceden fazlası değilsiniz!

§

Tanrı'nın, çocuklarının mutluluğu için elinden geleni yapmaya can atan, bu fedakârlığını daima tembelce ve elinden geldiğince ucuza mal etmeye çalışarak gösteren fedakâr bir babaya olan benzerliğini dile getirdiğimde kaç kere aşağılandığımı hatırlamıyorum.

§

İlk amacı Tanrı'yı memnun etmek olan bir insan bile yoktur –önce kendi tatmini gelir insanın, sonra Tanrı'nınki.

Tanrı, insanların düşündükleri şey olsaydı, evrende O'nun kadar mutsuzu olmazdı; yaratmış olduğu sayısız kulunun çektiği dile gelmez acıları izleyip, hayatlarının geri kalanında da neler çekeceklerini önceden bilerek yaşamak... Denilebilir ki, "Tanrı kadar mutsuz."

§

Dinde ve siyasette insanların inançları ve görüşleri neredeyse her durumda sorgulanmadan kabul edilmiş, elden düşme kanılara dayanan mercilerden alınmış ikinci el, sorgulanmamış kanılara dayanır. Merciler de kendilerinden önce sorgulamamış, elden düşme kanılara dayandığı için fikirleri beş para etmez.

§

Barbarı özgürleştiren seyahattir –hayatta bağnaz, inatçı, dediğim dedik, dar kafalı ve kaba saba bir gezgin göremezsiniz; dünyada, ömrü boyunca doğduğu yerden bir adım uzaklaşmamış kişi Tanrı'nın önce dünyayı, sonra da kendi keyfine mahsus olarak kibri ve hazımsızlığı yarattığına inananlarla dolu.

§

Başkasının yoluyla hidayete eremezsiniz, benim çizdiğim yol hayatımı kurtarıırken sizin için aynı yol intihar anlamına gelebilir.

İnsanın yalancılığı, gerçekleri çarpıtması yahut saklaması, doğruları dile getiremeyen korkaklığı ve sinsiliği ikiyüzlülüğünü bu denli açığa vuruyorken, dahi olmasına ya da yeteneğe değil, tek mahareti dürüst olmak olan birinin bir kuyrukluyıldız kadar meşhur olması şaşırtıcı olamaz.

§

Protestan aileler evlerinde hâlâ el altında bir İncil bulundururlar; bu sayede çocuklar onu okuyarak erdemli ve mübarek olmayı, hangi duvara işenmeyeceğini öğreniyorlar. İncil pasajlarını hemen her şeyden daha çok okuyorlar, onları mastürbasyona kıskırtanlar hariç. Onları dışarıda gizlice okuyorlar.

§

Aklıma estikçe sigarayı bırakırım, iki üç ay hiç kullanmam. Fakat bunu prensiplerim gereği değil, sırf caka satmak; alışkanlıklarımın esiri olduğumu ve onlardan kurtulamayacağımı iddia edip duran gevezelelerin suratlarındaki hezimetini keyifle seyredebilmek için yapıyorum.

§

Alışkanlıklar öyle bir çırpıda camdan aşağı fırlatılıp atılamaz; tatlı dille meraminizi anlatıp adım adım merdivenlerden indirmeyi deneyin.

İnsanlık azınlıklar tarafından güdülür, çoğunluğun yönetimi belki de hiç yaşanmadı. Duygularını ve inançlarını köreltmış olan halk, sesi en çok çıkan bir avuç insanın peşine takılır. Yaygaracı bir avuç insan bazen haklıdır, bazen de değildir; fakat kalabalık peşlerinden geldiği sürece bunun bir önemi yoktur.

§

Mürekkep yalamış, eğitilmiş bir Presbiteryen olarak işlerin nasıl döndüğünü biliyordum. İncil'in gönderildiği zamanlarda, tek bir günahkâr ruh, çevresindeki tüm insanlığın ve sürülerinin helak olmasına yeterdi. Tanrı'nın katında herkesin bir olduğunu biliyordum; elbette kurunun yanında yaş da yanacaktı.

§

Hayvanlar üzerinde yapılan deneylerin insanlık için faydalı olup olmadığıyla ilgilenmiyorum. Rızası olmayan hayvanlara çektilen acı, bu işin karşısında durmam için yeterli olduğu gibi, insanın içindeki düşmanlığın kökenlerini çok uzakta aramamak için de kâfi.

§

Cennete Tanrı'nın torpiliyle gidiliyor. Hak edildiği için gidilseydi siz cennetin kapısından dönerken köpeğiniz içeri giriyor olurdu.

Dün gece herkes son sigarasını tttrp, bardakta kalan son içkiyi yuvarlayarak son küfrünü savurdu. Bugün ise parmakla gösterilen ahlak timsali bir topluluğuz. Bundan otuz gün sonra, değişim rüzgârlarına kendimizi bırakıp eski alışkanlıklarımızdan hiç olmadığı kadar çabuk vazgeçeceğiz.

§

Şahsi olarak tanıdığım yüzlerce gazeteci var, tek başlarınayken halkın gözünde  kuruşluk değerleri yok, fakat iş gazete sayfalarına döküldüğünde (pigme yazar kaybolur) gazetenin sesi işitilir ve kalemlerinden dökülen her bir kelime toplumu, kehanetin rüzgârları gibi titretir.

§

Bir adamın nihai hedefi nedir, zengin olmak? Peki, ama nasıl? Becerebilirse namussuzca; aslına bakarsanız zengin olmanın başka yolu yok. Her şeyi gören ve bilen Tanrı kim? Asıl Tanrı paradır. Para, altın, sermaye. Baba, Oğul, Kutsal Ruh l teslisiniz. Her şeye gücü yeten, ulu Tanrı'nız bundan başkası değil.

§

Size çamur atanların iftiralarını destekleyen dostlarınız olduğunda, dostunuzun ve dşmanınızın işbirliği yaptığını görmek kalbinizi kırar.

Tecrübeler, hayal edilebilecek en talihsiz kazalardır ve bir şekilde faydalıdır. Nasıl olduğunu hâlâ anlayabilmiş değilim fakat aynı hata üst üste tekrarlanmaz; hataların değış tokuş edip daima en tecrübesiz olduğunuz tarafınızdan sizi yakalayacak bir nöbet sırası falan olmalı.

§

Bütün güçlerin politika çarkında toplanması tehlikelidir ve resmen kabul gören kilise, bu çarklardan en kullanışlı olanıdır; icat edilmesi, desteklenmesi, korunup kollanması bu yüzdendir. Kilise insan özgürlüğünün düşmanıdır ve zaten perişan haldeki durumu daha beter hale getirmekte üstüne yoktur.

§

Her mevsim dünyamıza yeni zevkler katar, doğanın yavaş yavaş değışen ahenkli dansını izlemek merak uyandırır; güzelliğinin doruğuna ulaşan her mevsim yorulduğunda, yerini daha sert değışiklere gebe olan bir başka büyüleyici mevsime bırakarak bir dahaki sefere kadar göçüp gider.

§

Tanrı isteseydi dünyayı altı günde de yaratabilirdi, çünkü önceki versiyonuyla uyumlu bir şey yaratması gerekmiyordu.

Hükümetler bir nevi hizmetçidir –gelip geçici birer hizmetçi. Halka, neyin doğru neyin yanlış olduğunu dikte etme yetkileri de, kimin yurtsever olup olmadığını karar veren merci olma gibi bir ayrıcalıkları da yoktur. Görevi, verilen emirleri yerine getirmektir, halka emir vermek değil.

§

Geniş siyasal doktrinler çözümsüz problemlerle meşguldür –ortalama bir vatandaşın uzağında olan problemler. Siyasetçiler de muktedir aklın uzağında olduklarından, şaşırtıcı olmayan hadise; kopardıkları tüm yaygaraya rağmen içlerinden hiçbir doktrinin en doğrusu ve haklısı olduğu sonucu çıkmamıştır.

§

Seçimler bana ölmekte olan bir adamın hikâyesini anımsatıyor. Adamın yaşayacak iki dakikası kalmış, yanına bir papaz yollamışlar. Adam sormuş, “Gidilecek en iyi taraf neresi?” diye, çünkü karar veremiyormuş. Papaz da demiş ki, “İki tarafın da avantajları var. Cennetin havası iyidir, cehennemin insanları.”

§

Destansı güzelliklerin tümünü yaşayan insanlar var, yapmadıkları tek şey mutluluklarını, mutsuzların gözüne sokmamak.

Zaman yatıştırır, netleştirir, taşları yerine oturtur; akreple yelkovanın koşturmasına direnip de değişmeden, olduğu gibi kalacak bir ruh hali yoktur. Başka türlü bir 'oluş' için önemli bir karar alındığında, kararlılığı sınayacak olan değişim ve dışsal koşullar da hesaba katılabilir.

§

Tesadüf diye bir şey yoktur, her şey derin ve ince ince hesaplanmış bir amaca hizmet eder. Takdiri ilahi zaman zaman tuhaf ve tutarsız biçimlerde meydana gelse bile sabırlı olup tefekkür etmekten başka çare yoktur: Derken farkına varırız ki etrafta duaları karşılık bulmuş kimsecikler yoktur, ağzımızın payını alıp aşağılandığımızla kalmışızdır.

§

Duygularımızın önüne geçemediğimiz gibi, bunu bir de düşünmekle karıştırıyoruz. Hele bir de yaptığımızın bir lütuf olduğu kanısına elbirliğiyle varmışsak, adını da kamuoyu koyuveriyoruz. El üstünde tutuluyor. Bazılarınız çıkıp Tanrı'nın sesi olduğunu bile düşünüyorsunuz.

§

İnsana dair olan ne varsa içler acısıdır. Mizahın kaynağı neşe değil kederdir. Bu sebepten cennette mizah olmayacak.

İsminin edebiyatın güçlü kalemleriyle anılması gözümü korkutuyor, zira hepsinde birer birer ölmek gibi kötü bir alışkanlık var. Chaucer öldü, Spencer öldü, keza Milton ve Shakespeare de ölümler kervanına katılanlardan. Kendimi pek iyi hissettiğim söylemez.

§

Kederlenmeden keyfin, yenilgilerden geçmeden başarmanın, kaybetmeden kazanmanın, hastalanmadan sağlığın ne anlamı var? Birisi yaşanmadan diğerinin kıymeti anlaşılmaz. Hayatta acı veren, kederlendiren şeyler daima olacak. Sizi siz yapan ise karşınıza çıkacak güçlüklerle hangi pencereden baktığınız ve onların üstesinden nasıl geldiğinizdir.

§

Mutluluk yekpare bir anlam taşımaz –yalnızca memnuniyetsizlik yaratan bir tezatlık varsa mutluluk anlam kazanır. Tezatlığın gücü törpülenip, hevesinizi almaya başlar başlamaz artık mutluluk orada değildir –yeniden yakalamak isterseniz hemen yepyeni bir tezatlığın peşine düşmek zorundasınızdır.

§

Yoksa, mutluluk ve akıl sağlığının bir araya gelmesi imkânsız şeyler olduğunu fark edemeyecek kadar dikkatsiz misiniz?

Anlayışlı okur yurtdışına çıkıp dünyayı dolaşana kadar dört dörtlük bir dangalak olduğunu katiyen anlayamaz. Tabii ki mülayim okurumuzun yurt dışına çıkmadığı için henüz dört dörtlük bir dangalak olmadığını farz ediyorum. Varsayımında yanılırsam tükürdüğümü yalayıp affına sığınarak, samimiyetle dostluk elimi uzatacağım bir kardeşim var derim.

§

Takdire şayan onlarca yeteneğimizi görmezden gelip, yeteneğimizin olmadığı alanlarda sivrilmek için hiç olmadığı kadar hevesliyiz. Bazen manzara açıkça gözümüzün önündedir. Kendimizi biliriz, başkaları tarafından nasıl algılandığımızı ise bilemeyiz. Kendimize dair “bir” fikrimiz vardır, bildiğimiz doğrular gerçeği yansıtmıyor olabilir.

§

Her yaştan köleye sahip olan Katolik Kilisesi, bizzat kendisi köle ticareti yapmış, ailelerin çocuklarını satmasını onaylamış ve teşvik etmiştir... Tüm bunları İncil’in ona yapmasını emrettikleri adına yapmıştır. Yüzyıllarca insanın köleleştirilmesine ses çıkarmamış olması, emrin kaynağının tartışma götürmeyeceğinin göstergesi.

§

Hayat bir rüyadan ibaret, aptalca, gülünç bir rüya.

Her halükârda iyi olabilecek karakter yoktur, fakat zavallılık ve aptallığı makaraya alarak yok edilebilir. Eşegi ele alalım; karakteri neredeyse mükemmeldir, hayvanlar âleminin en yüce gönüllü ruhuna sahiptir, bir yandan da eşekle ne kadar dalga geçildiğini düşünün. Eşekle dalga geçtiğimizde kendimizi yüceltilmiş hissetmekte şüpheyeye düşeriz.

§

Yeryüzünde eleştirmenlerin, misyonerlerin, politikacıların ve mizah yazarlarının bir arada bulunması takdiri ilahi, bu acıya göğüs germek zorundayız. Napolyon'un bir dergi editörünü vurmak isterken ısıkalayıp yanlışlıkla bir yayıncıyı öldürmesini üzüntüyle hatırlarım. Yine de saygıyla anılmayı hak ediyor, ısıkalamış olsa da niyeti iyiydi.

§

Yabancıların yemeklerimizden hoşlanacağını sanmıyorum, tıpkı bizim de onlarınkinden hoşlanmadığımız gibi. Tuhaf değil; damak tadı zaman içinde şekillenir, doğuştan gelmez. Tüm mutfağımızı dilimde tüy bitene kadar methetsem, bir İskoçyalı homurdanarak başını sallayıp, "Yahni yok mu?" der, bir Fijili ise iç geçirip, "Nerde sizin misyonerliğiniz?" der.

§

Yeni politik müjde; devlet memurluğu kişisel rüşvet!

İnsan büyük bir bilmece... Yaratıcının gözdesi olduğunu sanır... Hatta Tanrı'nın onu sevdiğine bile inanır; onu merak ettiğine; geceyi gündüzüne katıp kendisini hayranlıkla izlediğine ve ona göz kulak olup başını belaya sokmaktan kurtardığına inanır. Dua ederken, Tanrı'nın oturup kendisini dinlediğini bile düşünür. Ne tuhaf değil mi?

§

Kıyafetlerimize tahammül etmek zorundayız –kıyafetlerin var olma amacı bu. İçinde neyi sakladığımızı ilan etmek için onlara maruz kalırız. Kıyafetler ikiyüzlülüğün, baskılanmış gösterişçiliğin sembolüdür; gösterişli renklerin, güzellik harmonisinin, şekilciliğin bahanesi ve kılıfıdır. Alışılmış yalanları büyütüp desteklemek adına üzerimize bir kıyafet geçiriveririz.

§

Doğru anda doğru kelimeyi kullanmak eşine az rastlanır bir başarıdır. Bir sayfaya yayılmış dağınık düşüncelerin ışığını tek bir cümleyle anlatabilmek tek başına takdire şayandır. Herkesin söyleyecek sözü olabilir fakat mesele sayfalarca kâğıt israfı yapmak değil, düşünceyi damıtıp göz kamaştırıcı tek bir paragrafa sığdırmaktır.

§

Tek mutluluk bir şeylerle meşgul kalabilmektir.

Gelecek hakkında yok yere/ciddi ciddi endişeleniyor musunuz? Unutmayın ki çoğu korku, sizin besleyip büyüttüğünüz gölgelerden ibarettir. Ya yersiz korkuların hayatın neşesini çalmasına izin vermeyin ya da bana katılın, hep bir ağızdan söyleyelim; “Hayatım trajedilerle doluydu, hem de en az yarısı gerçekten başıma geldi!”

§

Genç bir oğlan çocuğuyken babamla tamamen zıt kutuplardaydık, deyim yerindeyse bir tür silahlı tarafsızlık anlaşmamız vardı. Düzensiz aralıklarla tarafsızlık anlaşması bozulur yerini acı alırdı; açıkça söylemeliyim ki tarafsızlığın bozulması ve acı ikimiz arasında bölüştürülmüştü; babam anlaşmayı bozan, ben acı çeken taraf oluyordum.

§

Hayallerinizi yabana atmayın. Hayaller gittiğinde belki siz kalırsınız fakat artık yaşadığınız söylenemez. Hayatı dolu dolu yaşamak için merakı ve ‘sırada ne var?’ sorusunu sürekli yeniden üretmeliyiz. Hayallerden ve amaçlardan arınmış bir hayat, sadece nefes alıp verecek kadar hayatta olmak demektir lakin hiçbirimiz dünyaya bunun için gelmedik.

§

Doğada ahlaksızlık yoktu; onu insan icat etti.

Sineği yaratıp emirlerle donatarak yeryüzüne salabilmiş bir adam hayal edin: Dünyanın en ücra köşelerine git ve sana verilen görevi layıkıyla yerine getir. Hastalıklı çocukları bulup işkence et, gözlerine, ellerine, yüzlerine kon, ısır, sok; başlarına musallat ol ve teselli için çocuklarının yanı başında, aldatılmışlara ve öğrenemezlere has o acınası tevazu ile merhamet dilenen harap bitap, çaresiz anaları endişeden deliye çevir, diye emirler yağdıran bir adam...

§

Yok oluş beni dehşete düşürmez zira doğmadan evvel yüz milyonlarca yıl onunla sınıandım; bu dünyada yaşanmış bir saatlik acı, doğmadan önce çekilmiş yüz milyonlarca yıllık acıya bedeldi. Şimdi, memnuniyetle ve kesintiye uğramamış bir tatminle yaşanmış, sorumluluklardan, tereddütlerden, endişe ve kederden azade, huzurlu, dingin yüz milyonlarca yıl sürecektir istirahat günlerimi inceden bir özlemle anıyor, ilk fırsatta kaldığım yerden devam etmeyi iple çekiyorum.

§

Öldürme arzusu daima öldürme fırsatıyla birlikte geliyorsa av olmaktan kim kurtulabilir? Olumlu tarafından bakacak olursak bu durum bize bir işi tamamina erdirmek istiyorsak arzularımızı kamçılayıp fırsat yaratmamızı, başarısızlığa uğramadan hedefimize ulaşmak için doğru zamanı kollamamız gerektiğini söyler.

Siyasetçiler saldırdıkları halkı suçlayarak ucuz palavralar uydururlar. İnsanlar da itinaıyla, uydurulmuş palavraları sorgulamayı inatla reddedip vicdanlarına su serpen bu yalanlarla mutlu olmayı seçer; çok geçmeden, bu gülünç kendini kandırma muhasebesi meyvelerini verdiğinde savaşın hakkaniyetli olduğuna kanaat getirilerek, rahat bir uyku çekebildiği geceler için Tanrıya şükrederler.

§

Günde bir sigaradan fazlasını içmemeye söz verdim. Uyku vaktim gelene kadar sabredip, yatmadan evvel tadını çıkara çıkara bir dal tütürüyorum. Fakat nefsim gece gündüz işkenceyle kıvranıyor. Kendimi her seferinde daha iri sigaralar peşinde koşarken buluyorum. Sanıyorum, sigarasız geçen bir ayın sonunda koltuk değneği olarak kullanabileceğim boyuta ulaşmış olacaklar.

§

Belli ki yeryüzünün ayrı bir ahlak yasası, cennetin başka bir ahlak yasası var. Vaaz kürsüleri bizi, ıstıرابını dindirebileceğin, derdine derman olabileceğin bir kardeşinden haberdar olduğun halde yardımına koşmamanın çok büyük günah olduğuna inandırdı. Ne yani, Tanrı'nın dindiremeyeceği bir ıstırap, derman olamayacağı bir dert olmadığına göre O da mı günah işliyor?

Düşünceden ve çalışmadan ileri gelen ve ikna odaklı olan inanç, en kalıcı olanıdır. Cehennemi en sesinde hissedip cennet yolunda korkuya kapılarak imanını tazelemiş mümin, korkusu geçtiğinde yalnızca özgüvenini geri kazanmaz, aynı zamanda korkmuş olduğu için kendisinden utanarak çoğunlukla geçmiştekinden daha umutsuz ve kötü niyetli bir günahkâr haline gelir.

§

Köle olan tek canlı insandır. Başkasını köleleştiren tek hayvan da insandır. O ya da bu şekilde ya hep birilerinin kölesi oldu ya da bir şekilde başkalarını esaretin boyunduruğu altına soktu. Günümüzde ise işini yaptığımız birilerinin maaşlı köleleriyiz; altımızda da bizim işimizi yapan daha düşük ücretli kölelere sahibiz. En onurlu hayvanlar sadece kendi işini yaparak kendi hayatını kazananlardır.

§

Amerikalı ilk atam yaşlı bir Yerli beyefendisiydi. Sizin atalarınız canlı canlı derisini yüzdükleri için ben de bir yetimim. Salem cadı mahkemelerinde yargılananların hepsi benim atalarımdı. Sizin atalarınız onların üstüne kara bulutları çekti... Afrika'dan Yeni İngiltere'ye getirilen ilk köle benim dedemdi –bu yüzden kanı karıştırılmış, soyu başkalaştırılmış, seçkin bir melezim.

Ne tuhaf bir Tanrı, Altın Kurallardan, bağışlayıcılıktan dem vururken cehennemi icat eden; Kendisi bütün emirlerden azadeyken insanlara emirler yağdır-
ran; işlenmemiş günahlara bile rızası olmayan; insanı rızası olup olmadığına bakmaksızın yaratıp sorumluluktan kaytararak insanı ait olduğu saygın yere oturtmak yerine kendi davranışlarından mesul tutan öfkesi burnunda bir yaratıcı.

§

Herkesin bir karakteri olmalı. İşe bir karakter edinmekle başlayın, yapamıyorsanız karakter sahibi olduğunuzu farz edin. Yetmiş iki yıl boyunca yeniden ve yeniden gözden geçirerek takip ettiğim ahlaki değerlerimden yalnızca bir tanesini çok iyi hatırlıyorum. Hayatım boyunca dürüst yaşadım –nispeten dürüst de diyebiliriz. Parayı ise dürüstçe kullandığım söylene-
mez –yalnızca istemeyerek borç verdim.

§

Hayatta ihtiyacınız olan sadece görmezden gelmek ve kendinden emin olmak; sonrasında başarı kendiliğinden gelecektir. Yolunuzda ayakbağı olacaklardan zaten emin olabilirsiniz. Önemli olan bilmediklerinize karşı tetikte olmaktır. İkincisi, kişisel başarı-
nıza, karşılamanız muhtemel güçlükleri ve başarısızlığı aklınıza getirmeden ulaşacağınıza dair inancınızı güçlendirmektir.

İmla kurallarına hiçbir zaman büyük bir saygı duymadığımı daha önce de belirtmiştim. Gelgelelim bu benim hislerim. İmla kılavuzu pat diye gelmeden önce, insanlar harflerin üzerine bilinçsizce gölgeler çizdiler, üstüne bir de yazım kurallarıyla ne yapmaya çalıştıklarını anlatan aydınlatıcı bir açıklama da çiziktirince İmla kuralları kaynağı belirsiz bir sadaka olarak önümüze düşüverdi.

§

Mormon İncili'ni herkes işitmiştir ama 'seçilmişler' dışında gören ya da okuma belasına bulaşan pek yoktur. Salt Lake'ten bir nüshasını aldım. Kitabın oldukça tuhaf, yüksekten konuşan, kibirli bir dili var, pek ağdalı pek uykulu; yavan, tatsız tuzsuz bir ilham karmaşası. İçine kloroform boca edilmiş gibi. Joseph Smith, kloroforma rağmen bu kitabı bayılmadan yazabilmiş olması bile büyük mucize!

§

Akıllı bir insan son sözlerinde de son nefesi kadar seçici ve özenli olmalıdır. Son cümlelerini önceden bir kâğıda yazmalı ve arkadaşlarından fikir almalıdır. Böylesine mühim bir işi kesinlikle hayatının son saatlerine bırakmamalı ve son dakikalarında, son bir çaba göstererek sarf edeceği akıllıca bir çift sözün, ebediyete ihtişamlı bir girişi garantileyeceğinden emin olmalıdır.

Hayalperestlik, hayal kurma alışkanlığı nasıl da hazırdır birden bire kök salmaya! Aylaklık edilen her anda hayallerin büyüsuyle ayaklarımızın yerden kesilip, rüyalar âleminin kışkırtıcı vahasında ruhumuzu kaybetmek ne büyük keyiftir. Ne kadar da çabucak ve kolayca karışır gerçek dünyayla hayal âlemi ve hangisi hangisiydi ayırt edilemeyecek kadar iç içe geçer birbiriyle.

§

Yeni bir fikir yoktur. İmkânsız. Yaptığımız şey basitçe eski fikirleri alıp onları başka bir zihinsel süzgeçten geçirmektir. Eskileri tersyüz edip görülmemiş yepyeni kombinasyonlar yaratmış oluruz. Bu tersyüz etme işlemini durmaksızın sürdürerek daima yeni bir şeyler çıkardığımızı düşünürüz; fakat gerçekte olan, yüzyıllardır kullanılmakta olan renkli cam kırıklarını birleştirme çabasından başka bir şey değildir.

§

Hıristiyanlığın ünü eli kanlı, gözünü intikam bürümüş açgözlülüğü ile kokuşmuş fikirleri ve talancılığıyla yayılmıştır. Günümüzün Hıristiyanlığının icat ettiği alabildiğine kötücül, alabildiğine riyakâr ve koftiden bir yalan olan cehenneme ne Tanrı'nın ne de oğlunun razı gelmesi beklenilemez. Döktüğü masum kanının engin denizlerinde keyifle süzülen filoların dininden bahsediyoruz.

Ahlak, tecrübeyle piştikçe; hataların bedeli ödendikçe öğrenilir. Tatmadığınız yasak meyve kalmasın; işlenebilecek tüm günahları sıralayın –hepi topu iki üç bin günah vardır, her gün birkaç tanesini aradan çıkartın. Böylece çok geçmeden tüm günahlara karşı direnciniz artacak. Bu yolu izlediğinizde baştan çıkarmalara karşı çelik gibi sağlam bir iradeniz, parlak bir ahlak muhakemeniz olacak. Sınanmanız muhtemel olan günahlara karşı bağışıklık kazanmanın tek yolu bu.

§

Keyfine varacak kadar klasik müzik dinlediğim söylenemez; fakat gerçek şu ki klasik müzikten nefret ederim. Öyle nezaketle falan da değil, tüm kalbimle tiksiniyorum. Opera benim için sesi giderek yükselen saçmalığın daniskası, gereksizliğin baş tacıdır. Kısmen eksikliğini gidermenin acılarını çektiğimden, kısmen de sevmek istemiş olup da beceremediğimden operanın adını duymaya bile tahammül edemem.

§

Yaşayana merhamet, ölüye gıpta duyulur. Ölüm; avuntumuz, sığınağımız, en babacan, en şefkatli biricik dostumuz. Günahkârların, kimsesizlerin, yaşlı ve bitap düşmüşlerin, kırık kalplerin kurtarıcısı...

§

Kırışıklıklar gülüşlerinizden arta kalan hatıralardır.

Hayat bir peri masalıydı, şimdiyse trajedi. Ben 43'ümde, John Hay 41'indeyken hayatın 40 yaşından sonra bir trajedi olduğunu söylemiş, ben karşı çıkmıştım. Üç yıl sonra teyit etmek için tekrar sordu: kendime mezar beğenirken söyleyecek pek de sözüm yoktu. Artık yaşlıyım; bunun farkına varmıştım fakat kabullenememiş değildim. Artık sabahtan akşama kadar genç hissedersen genç kalınıp kalınamayacağını merak ediyorum.

§

Filolojik çalışmalarına göre, becerikli bir insanın İngilizceyi (heceleme ve telaffuz hariç) otuz saatte, Fransızca'yı otuz günde, Almancayı otuz yılda öğrenebilmesi gerekir. Görülmektedir ki, belirli bir aşamadan sonra ortaya çıkan dil, işlenmeli ve yeniden inşa edilmelidir. Eğer o dil aynı şekilde bırakılırsa kibar ve saygılı bir biçimde diğer ölü dillerin yanı başına terk edilmelidir, zira sadece ölülerin onu öğrenecek kadar zamanları vardır.

§

İçgüdülerimiz, tecrübelerimiz ve doğrularımız hiçbir yere kaybolmaz, yok edilemez veya elimizden alınamaz. Her bir insan doğuştan değerlidir ve insanlığa katkıda bulunabilir.

§

Paranın satın alabileceği en iyi hükümete sahibiz.

Milyonlarca insan doğar, çalışır, ter döker ve mücadele eder... Birbirleri üzerinden küçük, sinsi menfaatler elde etmek için debelenir, yıllar yavaşça tepelerinde yükselir, hastalıklar üzerlerine çöker, sevdikleri ellerinden alınır, yaşamın neşesi, yerini kederli bir sızıya bırakır. Sonunda o gün gelir –dünyanın onlara ağusuz tek armağanı– ve zerre kadar önemlerinin olmadığı, bir gün yaslarının tutulup sonsuza kadar unutulacakları dünyadan yitip giderler.

§

Dahiler, kargacık burgacık yazılarıyla ele avuca sığmaz vahşi, akıl almaz şiirler karaladıktan sonra gidip bir köşede zil zurna sarhoş olarak kaldırımlarda yatan insanlardır. Deha, insanın içinde bu adi dünyaya karşı yükselen tarifi imkânsız bir nefret uyandırıp, ruhu yeryüzündeki sefilliklere, hayatın bayağılıklara karşı muhteşem bir tiksintiyle doldurabilir. Deha sahibi insanların açlıktan nefesinin koktuğunu da belirtmeye gerek yok sanırım.

§

Düelloyu kesinlikle doğru bulmuyorum. Birisi beni düelloya davet ederse, bunu anlayışla ve hoşgörüyle karşılar, nazikçe elinden tutup ıssız bir köşeye götürerek öldürürüm.

Bir yazarı mest etmenin hiç şaşmayan üç yolu, iltifatın çitasını yükseltmenin de üç farklı sonucu vardır. 1: Kitaplarından birini okumuş olduğunuzu söyleyin. 2: Halihazırda bütün kitaplarını okumuş olduğunuzu söyleyin. 3: Çıkmak üzere olan kitabının müsveddelerini okumanıza müsaade edip edemeyeceğini sorun. 1 numara, saygısını kazanmanızı; 2 numara, hayranlığını kazanmanızı sağlarken, 3 numara kalbini kazanmanızı garanti edecektir.

§

Hıristiyanlık, dilinden düşürmediği kardeşlik ruhunu ve bu büyük sözün altını boş bırakmış değildir, aksine olağanüstü bir kesinlikte tanımlamıştır –Hıristiyanlar tüm insan kardeşlerini, işledikleri veya işlemeyi akıllarından geçirdikleri günahlar için affetmeli, zikrinden ve fikrinden geçen tüm hor görmeleri unutulmalıdır –kaç kere daha unutacaksınız? –hep aynı terane! Kim bilir, belki de bağışlamanın sonu yoktur. Hıristiyanlığın ruhu ve işleyişi bu.

§

İltifat daima şikâyetten önce gelmelidir diye düşünürüm, birincisinin mümkün olduğu durumlar dargınlığı yumuşatıp, eleştirinin anlayışla ve hoşgörüsüyle karşılanmasını temin eder.

Kitapları eleştirebilmek gibi bir hak yoktur, ben de nefret etmediğim müddetçe onları eleştirmem. Mîsal Jane Austen'ı sıkça eleştirmek isterim, fakat onun kitapları kıskançlığımı okuyucudan gizleyemeyecek kadar beni çileden çıkartıyor; bu yüzden eleştirmeye başlar başlamaz çenemi tutmam gerekiyor. *Gurur ve Önyargı*'yı u her okuduğumda, Austien'ı mezarından çıkarıp kendi kaval kemiğiyle kafatasını kırmak istiyorum.

§

Yürüyüşe çıkmanın büyüğü; yürüme eyleminde ya da manzaranın güzelliğinde değil, konuşmadadır. Yürüyüş, beyninize kan gitmesi ve dolayısıyla zihninizin canlanmasını sağladığında, kendinizle konuşmaktan daha iyi bir vakit bulamazsınız. Doğanın güzelliği, ağaçların ferah kokusunun tüm mütevacızlığıyla, siz farkına bile varmadan zihninize kazınarak gözünüzü gönlünüzü açıp ruhunuzu teskin etmesi iyidir fakat yine de yürüyüşün büyüğü konuşmada gizlidir.

§

Tamamlanmamızın ve gerçek benliğimize erişmemizin ölmeden –ve yıllar yılı bir ölü olarak kalmadan gerçekleşmeyeceğine inanıyorum. İnsanlar ölmeye başlamalı ki bir an evvel dürüst olabilsinler.

Yetişkinlerin akıbetine dair değişimlerde şaşılacak bir yan bulamıyorum. Şu veya bu arkadaşımın falanca tarihte gelen ölüm haberleri beni şaşırtmaz çünkü bu tür haberler akmaya alışkınsızdır. Fakat nedendir bilinmez söz konusu çocukların değişimi olduğunda kafam almıyor. Bir çocuğun zaman içinde bir ihtiyar olması-na akıl sır erdiremiyorum. Çocukluktan ilk gençliğe, gençlikten yetişkinliğe uzanan bu değişim, diğer her şeyden ziyadesiyle daha sarsıcı.

§

Bu halk bir zamanlar Tanrı'ya inanıyor muydu bilmiyorum, öyleyse bile üzerinden yarım yüzyıl geçmiş olmalı. Zira şu sıralar tüm kalpleriyle Cumhuriyetçi partiye ve dolara inanmaktalar –çoğunlukla dolar elbette. Sürekli bazı iddialar ortaya sürüp asla kanıtlayamadığını fark ettim; üzgünüm fakat huyum bu ve üzgünüm ki bu kötü alışkanlıktan muzdarip olan bir tek ben değilim, herkes aynı hastalığın kurbanı gibi görünüyor.

§

Bir kedi asla kızgın bir sobanın üzerine yeniden oturmaz, doğrusu da budur, fakat bir kedi aynı zamanda artık soğuk bir sobanın üzerine de oturmayacaktır.

Daktiloyu edebiyat camiasında kullanan ilk kişi olduğumu ilan ediyorum –aksi ispatlanıncaya dek öyleyim- İlk makineler arızalarla dolu, kaprisli şeytan icatlarıydı. Şimdiki makineler ne kadar erdemliyse eski olanların da bir o kadar ahlaksızlıkları vardı. Bir ya da iki yıl sonra bu adi makinenin karakterimi aşındırdığını anlamamla, onu Howells’a vermem bir oldu. Howells onu Bostondaki evine götürünce ahlaki değerlerim de yeniden gelişmeye başladı lakin Howells bir daha belini doğrultmadı.

§

Dünyaya fırlatılıp atıyoruz; havalar günlük güneşlik iken kaygısızca semalarda süzölüp incelikli yapımızı, baktıkça güzelleşen bin bir çeşit rengimizi sergiliyor ufacık bir rüzgârla ardımızda bir anıdan başka bir şey bırakamadan yok oluveriyoruz –bazısı bu kadarını bile başaramıyor. İşte insan hayatı... Bazı geceler zifiri karanlıkta gözlerimizi açıp her birimizin birer sabun köpüğü kadar gelip geçici olduğumuzu itiraf etmediğimizi idrak ettiğimiz anlar, sanırım en kudretli anlarımız.

§

Kitab-ı Mukaddes gerçekten çok ilginç; iki kitap ayrı telden çalıyor. *Eski Ahitte*, Tanrı, dini yaratmadan önce de vardı, diye resmedilirken, *Yeni Ahitte* sonradan görüldüğü resmediliyor.

Yeni çıkan yazı makinesini kullanmaya çalışıyorum fakat üstün başarı gösterdiğimi söylemek zor. Yine de kıvrabilirsem büyük kolaylık sağlayacağını sezdiğim bir ilk tecrübem oldu. Makinenin marifetleri saymakla bitmez. Benim yazabileceğimden çok daha hızlı kâğıda aktaracağından şüphem yok. Koltuğunuza yaslanın, geri kalanını makine sizin yerinize halletsin. Bırakın bir sayfa dolusu rezil kelimeyi istiflesin. Etrafı dağıtıp, oraya buraya mürekkep de damlatmaz. Evet, elbette kâğıt israfı yapıyor.

§

Bir süredir “basit canlıların” özelliklerini ve eğilimlerini bilimsel olarak araştırıyor ve bunları insan-noğlunun özellik ve eğilimleriyle karşılaştırıyorum. Ulaştığım sonuçlar benim açımdan son derece aşağılayıcı. Bu sonuçlar apaçık şekilde Darwin’in, “İnsan’ın Basit Canlılardan Türeyişi” teorisine sadakatimi lağvederek, onu yeni ve daha isabetli bir başka teoriyle ikâme etme yükümlülüğümü gösteriyor, bu yeni ve daha isabetli teorinin adı “İnsanın Yüksek Canlılardan Düşüşü” olmalı!

§

Cennetin mimarının fikirlerinin özgün olmadığı, aksine biraz matemli hükümlerliklerin ayınlarındaki gösterilerden ve biraz da doğunun yerleşim alanlarından kopya çektiği gün gibi ortada.

Peşine düşüldüğünde köleliğe karşı yeşeren merhametin ayak izlerini süremeyeceğiniz tek bir kara parçası yoktur. Koskoca yeryüzünde tek bir yer bile yoktur –kilisenin kürsüsü hariç. Kilise teslim bayrağını hep en son çeker, daima böyle olmuştur. Sert ve inatçı bir direngenlik gösterip, sonunda her zaman yaptığını yaparak kabul gören, yeni tören alayının en sonunda yerini alır. Kölelik bozguna uğratıldı. Uygulama değişmiş olsa da İncil'in kölelikle ilgili metinleri olduğu gibi durmakta, olan biten bundan ibaret.

§

Peki, Şeytan için kim dua edecek? Açık ve su götürmez biçimde günahkârların en yücesi olarak onun duaya duyduğu ihtiyaç, ihtiyaçların en önde geleni ve büyüğü olmasına, edilecek hayır duasına en çok ihtiyacı olan kişi olmasına rağmen tek bir dostu bile olmayan biricik arkadaşımız ve kardeşimiz için, her Hristiyan'ın gece gündüz ettiği duaları en çok ve belirgin biçimde hak eden aramızdaki biricik günahkâr için on sekiz yüzyıl boyunca dua edecek sıradan insanları elinde tutan kimdi?

§

Cahil insanlar, kedilerin kavga ederken çıkardıkları sesin sinir bozucu olduğunu düşünür. Fakat öyle değildir, asıl sinir bozucu olan kedilerin kullandığı berbat gramerdir.

İnsan ırkının çocukça tuhafliklarını keşfedip gülüp geçtiği –kahkahalarla güldükleri tuhafliklarını yok edeceği gün gelecek mi? Yoksulluk içinde kıvranan insan soyunun elindeki tartışmasız tek etkili silah kahkahadır. Otorite, para, inanç sistemleri, yakarışlar, zulümler gibi devasa şarlatanlıklar çağlar içinde, hep bir elden, ite kalka elden ayaktan düşürölüp bir sis bulutu gibi dağılabilir; fakat bir tek kahkaha, hepsini birden, tek seferde yerle bir eder. Hiçbir şey kahkahanın saldırısı karşısında ayakta kalamaz.

§

Kafa kafaya verip medeniyetimizin tüm araçlarını toplayarak ilahiyatın inciğini boncuğunu, makineli tüfekleri, ilahi kitaplarını, ticaret ağlarını, ilerlemenin ve aydınlanmanın meşalelerini (patenti bizde olanları tabii, fırsat buldukça köyleri ateşe vermek güzel) masaya yatıralım. Kazançlarımızın ve kayıplarımızın bir dökümünü çıkarıp; akıllıca bir kara vererek işletmeyi aynen sürdüreceğiz miyiz, yoksa malı mülkü elden çıkartıp yeni bir medeniyet mi inşa edeceğiz, karar versek çok güzel olmaz mı?

§

Başka bir hayat yok; hayatın kendisi hüsnü kuruntularınızdan ve rüyadan ibaret. Evren ve sizin dışınızda hiçbir şey yok. Mutlak güce sahip bir Tanrı olmuş olsaydı iyilik egemen olur, kötüye yer kalmazdı.

Monarşiler, zenginler ve tüm dinler insan ırkının en büyük defosu üzerinde yükselirler; komşusuna zerre itimat etmeyip huzuru kaçmasın, güvenliği tehdit edilmesin diye iyi geçinmeye katlanan bireyin arızası. Bu kurumlar daima ayakta kalacak, zenginleşecek, köklerini daha derine salarak size hükmetmeye, aşağılamaya, onurunuzu beş paralık etmeye devam edecek, çünkü sizler azınlıkların kölesi olarak yaşamaya devam edeceksiniz. Halkın çoğunluğunun kalbinde, gizliden gizliye bu kurumlardan herhangi birine bağlılık olduğu sürece orada ülke diye bir şeyin varlığından söz edilemez.

§

İnsan ırkına dair pek çok iyilik, güzellik peş peşe sıralanabilir. Tanrı'nın yarattıkları arasında muhtemelen en güçsüzü olmasına rağmen bir kez bile şüphe duyulmamış insanoğlu. En acınası özelliği ise alık alık ortalıkta dolanıp, kendisini dünyanın efendisi sanma gafleti. İnsanın kendini ele verecek şekilde utanç duyabilmesi ve yüzünün kızarması ise Tanrı'nın en hayran olunası fikri. İnsanoğluna kendinin bilincinde olması için verebileceği başka özellikler şüphesiz vardır fakat diğer tüm işaretler insan üzerinde çuvalladı. Bu konuda ağzımı bozup sert konuşabilirim fakat yapmak istemiyorum –çocuk tokatlamak gibi bir şey bu.

§

İnsanı yaratmak tuhaf ve özgün bir fikirmiş ama buna koyunu eklemek, gereksiz bir tekrar olmuş.

Verdiğim sözleri asla tutamıyorum. Bunun için kendimi suçlayacak değilim, bir hata varsa bu, yarıdılıştaki fiziksel bir aksaklıktan kaynaklanıyor olmalı. Sorun, cömertçe boşluğu saklayabilme kapasitesi verilmiş bir organın, söz vermeme olanak tanınması, ardından da aynı organın kafamın içi çok kalabalıklaştığında diğerlerini dışarıda bırakabilmemi sağlaması. Bunun için üzülüyor sayılmam. Cömertçe tasarlanmış bir yetiyi normal kapasiteyle çalışan iki yetiye tercih ederim.

§

İnsan düşünen bir hayvandır. Bu bir iddia... Tartışmaya açık olduğunu düşünüyorum. Aslına bakarsanız edindiğim tecrübeler, insanın akılsız bir hayvan olduğu yönünde... Hakikaten insan dangalağın önde gideni; diğer hayvanların kolayca öğrendiklerini bir türlü öğrenemiyor. Bahsettiğim gibi tecrübelerim bunlar. Geçenlerde bir kediyle köpeğe bir saat içinde dost olmayı öğrettim. İkisini beraber bir kafese kattım. Bir saat sonra da bir tavşanla dost olmalarını sağladım. İki gün içinde kafese bir tilki, bir kaz, bir sincap ve birkaç güvercin daha koyabildim. Son olarak bir maymun da kafesin sakinlerine karıştı. Hep beraber sevgi ve huzur içinde yaşadılar.

§

Arkadaşlık güçlü bir bağıdır. Paraya ihtiyaç duyulunca başvurulmazsa, ömür boyu sürer.

Kilise gecesini gündüzüne katıp dur durak bilmeden tutuklamalarla, işkenceyle, idamlarla, ateşe vererek tertemiz Hristiyan dünyasını barbar göçebe sürülerinin ve cadı ordularının bozuk kanıyla yıkamakla dokuz asır uğraştı. Sonra cadı diye bir şeyin olmadığı, hiç var olmamış olduğu ortaya çıktı. Halimize gülsek mi ağlasak mı bilemedik. Peki, cadıların gerçek olmadığını keşfeden kimdi –bir rahip yahut bir papaz mı? Elbette hayır, onlar hiçbir zaman hiçbir şeyi keşfedemediler.

§

Fark ettim ki basit ve yalın bir dille yazılmış, kısa sözcüklerle inşa edilen süssüz cümleler kurmak İngilizcede yazmanın en doğru ve modern biçimi... Anlatımın dallanıp budaklanmasına, laf kalabalığına müsamaha göstermeyin. Bir sıfat mı yakaladınız, gördüğünüz yerde başını ezin. Tamamını değil elbette fakat çoğunu yok edebilmelisiniz ki kalanların değeri açıkça gün yüzüne çıkabilsin. Art arda sıralanmış sıfatlar güçsüz bir metnin askerleridir. Yazarını etkisi altına alan yoğun sıfatların kullanıldığı, ağdalı bir üsluptan kurtulmak, aksi kadar zordur.

§

Eğitim her şeydir. Şeftali bir zamanlar acı bir bademdi; karnabahar, üniversite eğitimi almış bir lahanadan başka bir şey değildir.

İnsan dindar hayvandır. İnsan soyu inançlı tek hayvandır. İnsan, semavi dinlere sahip olan tek hayvandır. İnsan, komşusunu çok sevebilen ama aynı dine inanmıyorlarsa komşusunun boğazını, gözünü kırpmadan kesebilecek tek hayvandır. İnsan, kardeşlerini mutluluğa ve cennete götürecek yolu düzlemek için canla başla uğraşırken yeryüzünü devasa bir mezarlığa çeviren tek hayvandır. Üstün hayvanlar dini olmayanlardır. Ve bize onların öbür dünyada fena halde dışlanacağı vahiy edildi. Neden acaba? Sizin de burnunuza da kötü kokular gelmiyor mu?

§

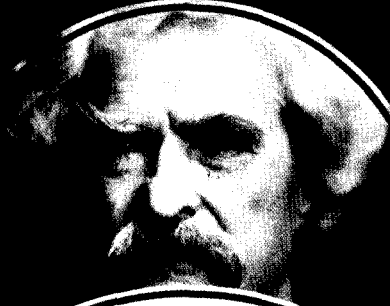
Bir erkeğin şansı yaver gitmemiş, kalbi kırılmışsa ilk iş eskiden kaybettiği kedisinin yasını yeniden tutmak olacaktır

§

Bankacılar, size hava pırıl pırılken zorla şemsiyesini veren ama iki damla yağmur yağınca da şemsiyeyi zorla elinizden geri alan kişilerdir.

§

Neden insanlığı kurtarmak isteyelim ki? Tanrı'nın umurunda mı insanlığı kurtarmak? Ya da Şeytan'ın umurunda mı?

İnsan, Kendinde Olmayı Arar,
Mark Twain'in eserlerinden özenle
derlenmiş bir seçkidir.

—
“Daima doğruyu söyle; böylece
uydurduğun yalanı
hatırlamak zorunda kalmazsın.”

—
“Yarın, geride kalan hayatımızın
ilk günüdür.”

10 ₺
KDV DAHİL

AYLAĞ
ADAM